

PIELIKUMI

P3

23

P3.

2

VENTSPILS AUGSTSKOLA
EKONOMIKAS UN PĀRVALDĪBAS FAKULTĀTE

Apstiprināts VeA Senāta sēdē
2008.g. 14. novembrī, prot.Nr. 08-89

Senāta priekšsēdētāja D. Štefēberga
D. Štefēberga

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

PAR
AKADĒMISKĀS STUDIJU PROGRAMMAS
SOCIĀLO ZINĀTNU BAKALAURA GRĀDA IEGŪŠANAI

VADĪBZINĀTNĒ

realizēšanu 2007./2008.akadēmiskajā gadā

Programmas direktors:
Dr. math. profesors Jānis Vucāns

VENTSPILS – 2008

Pašnovērtējuma ziņojuma saturs

1.	Studiju programmas mērķi mērķi, uzdevumi, apjoms un realizēšanas forma.....	3
2.	Studiju programmas specifika un attīstība	3
2.1.	Studiju programmas atbilstība akadēmiskās izglītības standartam	3
2.2.	Studiju programmas specializācijas	4
3.	Studiju programmas praktiskā realizācija	4
3.1.	Pasniegšanas metodes	4
3.2.	Programmas realizācijas resursu analīze	5
3.3.	Studentu iesaistīšana pētnieciskā darbā	6
3.4.	Starpaugstskolu un starptautiskā sadarbība	6
3.5.	Attīstības nodrošināšanai plānotie resursi	7
3.6.	Attīstības nodrošināšanai plānotā studentu plūsma	11
3.7.	Sadarbība ar darba devējiem	11
4.	Vērtēšanas sistēma	12
5.	Akadēmiskais personāls	13
6.	Pašnovērtējums: studiju programmas un tās realizācijas stipro un vājo pušu vērtējums	13
	Pielikumi	

1. Studiju programmas mērķi, uzdevumi, apjoms un realizēšanas forma

Ventspils Augstskolā (VeA) akadēmiskā studiju programma sociālo zinātņu bakalaura grāda iegūšanai vadībzinātnē (turpmāk tekstā – *vadībzinātnes bakalaura studiju programma* jeb *VBSP*) tiek realizēta kopš augstskolas atvēršanas 1997.gadā. LR IZM Akreditācijas komisija šo studiju programmu divas reizes ir akreditējusi uz 6 gadiem – 1999.gadā un 2005.gadā.

Studiju programmai ir noteikts sekojošs **mērķis:**

sagatavot Latvijas un starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus ar pietiekami nopietnu, Latvijā noteiktajam akadēmiskās izglītības standartam atbilstošu bāzes izglītību vadībzinātnē, veidojot studiju procesu tā, lai tiktu realizēti sekojoši studiju programmas uzdevumi:

- 1) sagatavot studentus tālākām studijām atbilstoša profila maģistrantūras studiju programmās Latvijā (tai skaitā – VeA Uzņēmējdarbības vadības profesionālajā maģistra studiju programmā) un ārzemēs, dodot tiem nopietnas iemaņas pētniecības darbā;
- 2) sniegt studentiem tādu teorētisko zināšanu un prasmju kopumu pārvaldībā, tiesību zinātnēs, uzņēmējdarbības un ekonomisko procesu analīzē, informācijas tehnoloģijās, kā arī citās jomās, kas tiem pēc bakalaura studiju programmas absolvēšanas jautu sekmīgi konkurēt un iespējami ātri adaptēties praktiskās uzņēmējdarbības vidē vai arī iekļauties darbā valsts vai Eiropas Savienības pārvaldes institūcijās;
- 3) balstot studiju programmu uz sistēmiskuma principa un akcentējot tajā prasmīgas pārvaldības lomu tautsaimniecisko struktūru racionālas darbības nodrošināšanā, panākt, lai bakalaura studiju noslēgumā studenti spētu:
  - a) izprast un ar mūsdienu zinātņu attīstības līmenim atbilstošām metodēm analizēt uzņēmumu kā elementu atbilstošajā uzņēmējdarbības vidē;
  - b) izprast saiknes starp uzņēmumu un vidi un vadītāja lomu šo saikņu veidošanā;
  - c) būtu pienācīgi sagatavoti gan patstāvīgas uzņēmējdarbības uzsākšanai (t.i., jaunas komercsabiedrības izveidošanai), gan arī atbildīgu uzņēmējdarbības pārvaldībā balstītu amatu pildīšanai jau eksistējošos uzņēmumos.

VBSP tiek realizēta tikai pilna laika studiju formā. Tās apjoms ir 160 kredītpunkti, ko studenti apgūst 4 studiju gados (8 studiju semestros).

2. Studiju programmas specifika un attīstība

2.1. Studiju programmas atbilstība akadēmiskās izglītības standartam.

VBSP gan struktūras, gan saturu ziņā pilnībā atbilst 2002.gada 3.janvārī LR Ministru Kabineta pieņemtajiem noteikumiem Nr.2 (prot. Nr. 1, 4.§) "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", kas izdoti saskaņā ar Izglītības likuma 14.panta 19.punktu.

Studiju programmas apjoms ir 160 kredītpunkti (astoņi studiju semestri), no kuriem 10 kredītpunkti atvēlēti bakalaura darba izstrādei. Programmas saturs ir

atspoguļots šī Pašnovērtējuma ziņojuma 1.pielikumā, kur programmas obligātajiem studiju priekšmetiem uzrādīts arī aptuvens to satura sadalījums starp minēto MK noteikumu 15.punktā minētajiem 3 aspektiem:

- kursu daļas, kas ietver *vadīzinātnes pamatnostādnes, principus , struktūru un metodoloģiju* - 48 KP,
- kursu daļas, kas ietver *vadīzinātnes aktuālās problēmas un attīstības vēsturi* -19 KP,
- kursu daļas, kas ietver *vadīzinātnes raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā* - 20 KP.

Laika posma no studiju programmas pēdējās akreditācijas 2005.gada decembrī līdz šī Pašnovērtējuma ziņojuma sastādīšanai (2008.gada septembrī) veiktas nelielas izmaiņas studiju programmas saturā, tās B daļas apakšsadaļā, kas uzrāda *Tirgvedības un logistikas pārvaldības specializācijas* studiju priekšmetus, iekļaujot mācību priekšmetu "Eksporta menedžments" (4 KP; docētāji – doc. V.Avotiņš un lekt. G.Ozols). Šis ir principiāli jauna veida – uz praktisi lietojamu gala rezultātu virzīts studiju kurss, kura realizācija notiek ar mērķi - palīdzēt vairākām Latvijas komercsabiedrībām to produkcijas eksportēšanas jautājumu risināšanā. Kursa realizāciju dažādās formās atbalsta Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera un Dnb NORD Banka.

2.2. Studiju programmas specializācijas

V BSP Ventspils Augstskolā tiek realizēta tādā veidā, ka pēc obligāto pamatkursu apgūšanas pirmajos divos studiju gados tālākajos divos studiju gados studentiem ir iespēja specializēties kādā no četriem Latvijas darba tirgū pieprasītajiem specializāciju virzieniem :

- finanšu pārvaldība un vadības grāmatvedība,
- tirgvedības un logistikas pārvaldība,
- informācijas tehnoloģiju lietojumi uzņēmējdarbībā un pārvaldībā,
- uzņēmējdarbība Baltijas jūras reģionā.

Lai apgūtu kādu no minētajām specializācijām, studentiem studiju programmas ietvaros jāapgūst izvēlētajai specializācijai atbilstošie studiju kursi vismaz 20 kredītpunktu apjomā. Specializācijām atbilstošie studiju kursu saraksti ir aplūkojami šī Pašnovērtējuma ziņojuma 1.pielikumā (pēdējā lapā).

V BSP realizētais studiju plāns 2007./2008.akadēmiskajā gadā ir aplūkojams šī Pašnovērtējuma ziņojuma 2.pielikumā.

3. Studiju programmas praktiskā realizācija

3.1. Pasniegšanas metodes

VeA materiāli tehniskais nodrošinājums ļauj praktiski visu *V BSP* lekciju un cita veida nodarbību norisē izmantot informācijas projicēšanas līdzekļus (filmplēvju projicēšanu vai datorprojicēšanu), kā arī izdales materiālus papīra formātā (vidēji viena A4 formāta apbusēji apdrukāta lapa katram studentam vienā nodarbībā). Bez

4

tam mācību nodarbībās, it sevišķi pirmā kursa studentiem, kā arī studenču patstāvīgajam darbam tiek izmantoti VeA docētāju sagatavoti mācību metodiskie materiāli. Semināru un praktisko darbu nodarbībās tiek pielietotas arī individuālā un komandas darba formas – referātu gatavošana un to publiska prezentēšana, situāciju analīzes, spēles veida situāciju simulešana, u.tml. Pirmā kursa studentiem studiju kursa “Ievads specialitātē un vadībzinātnē” ietvaros šajā studiju gadā tika organizētas mācību ekskursijas uz uz Ventspils Augsto tehnoloģiju parku un tajā strādājošajiem uzņēmumiem, uz SIA “Arbo” un līdzās tam izvietoto stikla pakešu ražotni, kā arī uz Ventspils biblioteku (uz pēdējo – plašākas informācijas iegūšanai par darbu ar bibliotekas fondiem un zinātnisko datu bāzēm).

Studiju programmas apguves gaitā studentam ir jāizstrādā un jāaizstāv kursa darbs (5.semestrī), kas pēc darba apjoma ir pielīdzināts vienam 4 KP studiju priekšmetam. Studiju noslēgumā ir jāizstrādā un jāaizstāv bakalaura darbs, kā arī jānokārto bakalaura eksāmens.

Studiju starplaikā (ieteicams – vasaras brīvlaikā) studentiem tiek rekomendēts iziet mācību praksi kādā no reāli darbojošiem uzņēmumiem. Pēc prakses atskaites uzrakstīšanas un tās sekmīgas aizstāvēšanas students studiju programmas obligātās izvēles (B) daļas realizācijā var saņemt 4 KP, ja prakses ilgums ir bijis 2 mēneši, vai arī 2 KP, ja prakses ilgums ir bijis 1 mēnesis; prakses atskaites recenzē augstskolas docētājs – speciālists atbilstošajos ar uzņēmējdarbību un pārvaldību saistītajos jautājumos.

3.2. Programmas realizācijas resursu analīze

V BSP realizāciju Ventspils Augstskolā pārzin un organizē Ekonomikas un pārvaldības fakultāte (EPF) un tās sastāvā ietilpst ošās katedras:

- Uzņēmējdarbības vadības katedra,
- Ekonomikas teorijas un kvantitatīvo metožu katedra,
- Finanšu un grāmatvedības katedra.

Vadībzinātnes bakalaura studiju programmas realizācijā ir iesaistīti visu trīs EPF katedru docētāji, kā arī Informācijas Tehnoloģiju fakultātes docētāji (Ekonomikas informātikas obligāto priekšmetu un specializācijas „informācijas tehnoloģiju lietojumi uzņēmējdarbībā un pārvaldībā” priekšmetu pasniegšanai) un Tulkosanas studiju fakultātes docētāji (galvenokārt, lietišķo svešvalodu priekšmetu pasniegšanai). Kursa un bakalaura darbu vadīšanai tiek piesaistīti arī speciālisti ar atbilstošu kvalifikāciju un izglītību no ārpusaugstskolas iestādēm un organizācijām.

Vadībzinātnes bakalaura studiju programmas studentiem mācību nodarbību un viņu patstāvīgā darba nodrošināšanai tiek izmantotas augstskolas datorklases. Kopā augstskolā ir 6 datorklases ar aptuveni 170 datoriem, kas saslēgti lokālajā tīklā un kuriem ir arī pieslēgums Internetam.

Studenti ptstāvīgajam mācību darbam var izmantot arī datorus ar Interneta pieslēgumu, kas izvietoti augstskolas bibliotekā. Bez tam Interneta pieslēgums studentu personīgajiem datoriem ir pieejams arī VeA studentu dienesta viesnīcā. Lielākajā daļā augstskolas telpu pienācīgā kvalitātē ir nodrošināta arī bezvadu pieslēguma iespēja augstskolas lokālajam datorīklam un caur to arī Internetam. Izmantojamā informācijas apmaiņas kanālu jauda atļauj VeA studentiem un darbiniekiem nenoteikt Interneta informācijas apmaiņas apjoma ierobežojumus gan Latvijas iekšējos, gan starptautiskajos sakaros.

Studiju programmā nodarbinātajiem pasniedzējiem datortehnika ar lokālā tīkla un Interneta pieslēgumiem ir pieejama viņu darba vietās – kabinetos. Katram VeA pastāvīgi strādājošajam docētajam ir savā datorizēta darba vieta.

Augstskolā ir izveidota speciāli apriņķota auditorija darbam videokonferenču režīmā, kas tiek izmantota akadēmiskam darbam, tai skaitā VeA studentu līdzdalībai videokonferenču režīmā citās augstskolās Latvijā un ārzemēs notiekošās lekcijās un semināros.

Rūpes par mācību literatūras komplektēšanu studiju programmas nodrošināšanai ir nodotas tās katedras ziņā, kas atbild par konkrētā studiju priekšmeta pasniegšanu. Naudas līdzekļus literatūras iegādei pārvalda un pa katedrām sadala fakultātes vadība – dekāns, konsultējoties ar katedru vadītājiem un studiju programmu direktoriem. Katedru vadītāji rūpējas arī par mācību metodisko līdzekļu izstrādi viņu vadīto katedru pārraudzībā nodotajiem studiju priekšmetiem. Mācību līdzekļu pavairošanas jautājumus palīdz atrisināt fakultātes vadība kopā ar augstskolas Informācijas tehnoloģiju un tehnisko mācību līdzekļu daļu, kuras pārziņā atrodas jaudīga pavairošanas tehnika, tai skaitā – risogrāfs.

2007./2008. akadēmiskajā gadā ir publicēts Ekonomikas teorijas un kvantitatīvo metožu katedras asociātā profesora Andreja Jaunzema mācību līdzeklis "Mikroekonomika. 1.daļa".

3.3. Studentu iesaistīšana pētnieciskā darbā

Vadībzinātnes bakalaura programmas studenti pētniecisko darbu pamatā veic, izstrādājot kursa un bakalaura darbus, taču atsevišķos gadījumos tiek veikti arī papildus pētījumi, gatavojot darbus studentu pētniecisko darbu konkursiem vai konferencēm. Kursa un bakalaura darbu studenti izstrādā saskaņā ar savām interesēm vadībzinātnē; vadītāju viņiem palīdz nodrošināt pētījuma tematikai atbilstošās katedras vadītājs no katedras docētāju vai no augstskolas sadarbības uzņēmumu pārstāvju vidus, atbilstoši potenciālā vadītāja pētniecības vai profesionālā darba tematikai. Iespēju un pieļaujamās kompetences robežās studenti tiek piesaistīti arī EPF personāla vadībā realizējamu starptautisku un valsts nozīmes pētījumu veikšanā.

2008.gada pavasarī augstskolā jau piekto gadu pēc kārtas notika Ventspils Augstskolas Studentu zinātniskā konference, kurā ar ziņojumiem, publicējot to tēzes, piedalījās arī vadībzinātnes bakalaura programmas studenti.

3.4. Starpaugstskolu un starptautiskā sadarbība

Vadībzinātnes bakalaura studiju programmas atbilstību starptautiskiem standartiem EPF nodrošina, uzturot ciešus kontaktus ar saviem ārvalstu sadarbības partneriem Lielbritānijā, Īrijā, Vācijā, Dānijā, Somijā, Zviedrijā un Norvēģijā, kā arī nodrošinot saviem labākajiem studentiem iespējas atsevišķus studiju periodus studēt un praktizēties ārvalstīs. Līdz ar Latvijas pievienošanos Eiropas Savienībai, ES finansējums mobilitātes programmai *SOCRATES / ERASMUS* ir pieaudzis, līdz ar to daudz lielākam skaitam studentu tiek piedāvāta iespēja izmantot mobilitātes programmas. Latvijai kā ES dalībvalstij ir daudz lielākas iespējas nodibināt kontaktus ar jauniem sadarbības partneriem un tas tiek arī realizēts.

VeA EPF sadarbojas ar šādām ārzemju augstskolām:

- Vestkistes Lietišķo zinātņu universitāte (Haide, Vācija);
- Flensburgas universitāte (Vācija);
- Deggendorfas universitāte (Vācija);
- Kaizerslauternas universitāte (Vācija);
- Kaseles universitāte (Vācija);
- Laurea Lietišķo zinātņu universitāte (Somija);
- Kimenlakso Lietišķo zinātņu universitāte (Somija);
- Tamperes Lietišķo zinātņu universitāte (Somija);
- Hames Lietišķo zinātņu universitāte (Somija);
- Turku Ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola (Somija);
- Agderas universitāte (Norvēģija);
- Karlovas Tehnoloģiju universitāte (Īrija);
- Salfordas universitāte (Apvienotā karaliste),
- Lježas universitāte (Belgija),
- Dienvidbretaņas universitāte (Francija).

5

1. tabula.

SOCRATES/ERASMUS studentu apmaiņas programmas ietvaros ārzemju augstskolās studējušo VeA vadībzinātnes bakalaura programmas studentu skaits

Akadēmiskais studiju gads	Rudens semestrī	Pavasara semestrī	Kopā
2002. / 2003.	8	6	14
2003. / 2004.	7	8	15
2004. / 2005.	9	10	19
2005. / 2006.	14	2	16
2006./2007.	7	9	16
2007./2008.	10	6	16
2008./2009. (rudens semestrī - plāns)	8	-	-

VeA *VBSP* studiju plāns ir veidots tā, ka visi tie mācību priekšmeti, kuri tiek piedāvāti apgūšanai ārzemju studentiem (tieki pasniegti angļu valodā), ir sakoncentrēti rudens semestrī. Tā, pamatojoties uz noslēgtajiem sadarbības līgumiem, 2006./2007.akadēmiskā gada rudens semestrī VeA *VBSP* studēja pieci ārzemju studenti – no Vācijas un Somijas, 2007./2008.akadēmiskā gada rudens semestrī - divi studenti no Vācijas. Turpmākajos gados resursu taupības nolūkos ir nolemts, šādus ārzemju studentiem domātus studiju kursus piedāvāt reizi divos gados; līdz ar to 2008./2009.akadēmiskajā gadā *VBSP* nestudēs neviens ārzemju students.

VeA studentiem, lai papildinātu apgūstamo mācību priekšmetu spektru ir iespēja izmantot arī VeA sadarbību (uz Kr.Barona programmas vai divpusēju sadarbības līgumu pamata) ar citām Latvijas augstskolām. Pēdējos gados *VBSP* studenti ir izmantojuši studiju iespējas šādās Latvijas augstskolās - Vidzemes augstskolā, Rīgas Ekonomikas augstskolā, Liepājas universitātē.

3.5. Attīstības nodrošināšanai plānotie resursi

Šobrīd VeA Ekonomikas un pārvaldības fakultātē vadībzinātnes akadēmiskajā bakalaura studiju studē studenti, kas uzņemti sākot ar 2005 gadu:

2.tabula.

Studējošo skaits atbilstošā gada 1. oktobrī vadībzinātnes bakalaura studiju programmā.

Gads	Kopējais gada studējošo skaits	Uzņemto studentu skaits		2.kursā studē- jošo skaits	3.kursā studē- jošo skaits	4.kursā studē- jošo skaits	Absol- ventu skaits
		kopā	no tiem par valsts budžeta līdzekļiem				
2005.	293	71	35	53	60	109	124
2006.	267	72	35	51	50	59	79
2007.	244	68	68	66	47	58	52
2008.	202	78	46	52	58	46	54

Ventspils Augstskolā kopš 2001.gada ir atvērta un 2003.gadā uz 6 gadiem ir akreditēta profesionālā maģistra studiju programma uzņēmējdarbības vadībā, kuras sekmīga darba nodrošināšanai notiek sadarbība ar citu augstskolu maģistrantūrām – ar LU, LLU un arī ar ārzemju partneraugstskolām Norvēģijā, Lielbritānijā, Zviedrijā u.c.

Kopš 2006.gada decembra VeA kopīgi ar Banku Augstskolu un Rīgas Starptautisko ekonomikas un bizbesa administrācijas augstskolu realizē *Biznesa vadības doktora studiju programmu*, kas 2007.gada beigās akreditēta uz 6 gadiem.

Studiju finansējums. Jau kopš 2001.gada, pamatojoties uz vienošanos, kas ik gadu tiek noslēgta starp VeA un LR IZM, gada vidējais no valsts budžeta finansējamo studiju vietu skaits VeA *VBSP* ir noteikts vienāds ar 140, tai skaitā – 35 vietas ik gadu tikušas paredzētas no jauna uzņemamajiem programmas studentiem. 2007. un 2008.gados, ņemot vērā uzņemšanas un sekmības rezultātus citās VeA realizējamās studiju programmās, lai augstskola kopumā efektīvāk izmantotu tai piešķirtos valsts budžeta līdzekļus, no valsts budžeta finansēto studentu skaits *VBSP* ir tīcis palielināts, vienlaikus nosakot, ka studentu rotācija starp budžeta un maksas studiju vietām, balstoties uz viņu sekmības rādītājiem, notiek katras studiju semestra beigās..

Šādam no valsts budžeta finansējamo studentu skaita pieaugumam programmā ir tikai gadījuma (iepriekš neplānots) raksturs, tāpēc turpmākajos gados šo skaitu visdrīzāk nāksies atkal samazināt, tuvinot to iepriekšējam līmenim.

Vienlaikus jāatzīmē, ka augstskolas rīcībā esošie intelektuālie un materiālie resursi ļauj apmācīt lielāku studentu skaitu par to, kas aizvadītajos gados ir tīcis finansēts no valsts budžeta, tāpēc racionālākas augstskolas jaudas izmantošanas nolūkos vadībzinātnes bakalaura studiju programmai ik gadu tiek piesastīti arī studenti, kuru studijas tiek finansētas no fizisko vai juridisko personu līdzekļiem. Šādu no jauna uzņemamo (maksas) studentu skaits pēdējos gados nostabilizējies apmēram 35 cilvēku līmenī. Taču 2007.gadā iepriekšminēto apstākļu dēļ maksas studenti *VBSP* uzņemti netika (visi jaunuzņemtie studenti tika uzņemti kā no valsts budžeta finansēti studenti), bet 2008.gadā jaunuzņemto maksas studentu skaits bija tikai 32 (kā no budžeta finansēti tika uzņemti 46 studenti).

Šiem studentiem maksas par studijām vadībzinātnes bakalaura programmā tiek noteikta, ņemot vērā inflāciju un tirgus situāciju augstākās izglītības sektorā. Šādi

noteikta maksa pilnībā nesedz visas ar studenta (atsevišķi nemta) apmācību saistītās izmaksas, taču tā ir ekonomiski pamatota, ja uzskaita tikai margiņālās izmaksas, t.i. papildus izmaksas, kas rodas augstskolai papildus no budžeta finansētiem studentien apmācot arī maksas studentus.

Ventspils Augstskola, līdzīgi kā citas augstskolas Latvijā, ir palielinājusi studiju maksu *VBSP* studentiem. Sakarā ar studiju programmas realizēšanas izmaksu palielināšanos tā vēlētos turpmākajos gados vēl palielināt *VBSP* studiju maksu, lai tā sakristu ar summu, ko par viena vadībzinātnes bakalaura apmācību piešķir no valsts budžeta. Taču, ja turpmākajos gados citas augstskolas (ar lielāku studentu skaitu) "turēs" šo studiju maksu zem atbilstošā valsts budžeta finansējuma līmeņa, arī Ventspils Augstskola tirgus situācijas dēļ būs spiesta pielietot šādu taktiku. Ja maksas tiks palielināta citur, arī Ventspilī tā attiecīgi pieauga. Augstskola, kas šobrīd Latvijā lielā uzņemto studentu skaita dēļ nosaka studiju maksas etalonu izglītības pakalpojumu tirgū vadībzinātnes un uzņēmējdarbības vadības jomās, ir Latvijas Universitāte.

Ventspils Augstskolas un tās personāla attīstības jautājumus augstskolas kolektīvs, tai skaitā Ekonomikas un pārvaldības fakultātes kolektīvs ir vairākkārtīgi apspriedis, veidojot augstskolas tālākās attīstības koncepciju.

Ekonomikas un pārvaldības fakultātē, sākot ar 2006.gada decembri ir uzsākta arī *Biznesa vadības doktora studiju programmas* realizācija. Šo programmu VeA realizē sadarbībā ar Rīgas Starptautisko Ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolu un Latvijas Banku augstskolu, par ko ir noslēgti atbilstoši sadarbības līgumi. Sadarbības līgums par augstākās kvalifikācijas ekonomikas un vadībzinātnes speciālistu sagatavošanu ir noslēgts arī starp VeA EPF un Latvijas Lauksaimniecības universitātes Ekonomikas fakultāti.

Līdz ar doktorantūras izveidošanu ar VeA Senāta lēmumu no vienas līdz trim ir tīcīs palielināts EPF profesoru amatu skaits, iedibinot papildus profesora amata vietas *Ekonometrijas* apakšnozarē (profesora amatā ievēlēts Dr. A.Jaunzems, viņš sāks pildīt profesora amata pienākumus ar 2009.gada sākumu) un *Uzņēmējdarbības vadības* apakšnozarē (profesora amatā ievēlēts un ar 2008.gada sākumu profesora amata pienākumus sācis pildīt Dr. S.Hilkevičs). Tuvākajā nākotnē tas ļaus uz VeA bāzes, piesaistot vēl 2-3 citu augstskolu profesorus no augstāk minētajām sadarbības augstskolām, izveidot gan profesoru padomi, gan arī promocijas padomi vadībzinātnē. Sevišķi svarīga šādas autonomijas iegūšana augstskolai augstākā līmeņa akadēmisko uz zinātnisko grādu piešķiršanā ir Latvijas šī brīža situācijā, kas raksturojas ar izteikta zinātnieku novecošanās tendenci un lielu doktoru skaita deficitu.

2007./2008. studiju gadā mācību procesu *VBSP* nodrošināja 36 pasniedzēji, no kuriem 28 pārstāv EPF, 6 – Tulkošanas studiju fakultāti un 2 – Informācijas tehnoloģiju fakultāti.. No šiem pasniedzējiem 9 bija ar doktora zinātnisko grādu (tai skaitā, 6 – no EPF) un 6 mācījās doktorantūrā. Pasniedzēju akadēmisko darbu atbilstoši fakultātes realizējamo studiju programmu un to specializāciju profilam organizē trīs EPF izveidotās, jau iepriekš šajā ziņojumā minētās katedras.

Pārskata periodā fiksētais un turpmākajiem gadiem plānotais akadēmiskā personāla skaits fakultātē ir attēlots sekjošā tabulā.

3.tabula.

Esošais un plānotais akadēmiskā personāla pilno amata vietu skaits VeA EPF pa gadiem

	2006. gads	2007. gads	2008. gads	2009. gads	2010. gads
Profesori	1	1	2	3	3
Asociētie profesori	7	6	3	3	3
Docenti	1	0,5	1,5	2	2
Lektori	9	9,5	9	9	9
Asistenti	0	0,5	0,5	0,5	0,5
Kopā:	18	17,5	16	17,5	17,5

Mūsdienās attīstība jebkurā zinātņu jomā norit ļoti strauji, tādēļ VeA EPF akadēmiskais personāls piedalās dažāda veida zinātniski pētnieciskajos projektos Ventspils, Latvijas un starptautiskajā līmenī, lai apmainītos ar informāciju un veidotu kontaktus arī ārpus augstskolas. Projektu mērķi ir jaunu apmācības programmu izstrādāšana, augstākās izglītības attīstības inovāciju jomā veicināšana, jauniešu karjeras izvēles par labu tehniskajām nozarēm veicināšana, uzņēmējdarbības vides pētišana, u.c.

VeA EPF akadēmiskais personāls, piedaloties dažāda veida zinātniski pētnieciskajos projektos Ventspils, Latvijas un starptautiskajā līmenī, iespēju un atbilstošās kompetences robežas cenšas iesaistīt šo projektu realizācijā arī studentus – tai skaitā *V BSP* studentus (piemēram, pieskaņojot kurga un bakalaura darbu tēmas projektu tematikai, u.tml.).

Pārskata 2007./2008.akadēmiskajā gadā pabeigtie, kā arī šajā periodā uzsāktie zinātniski pētnieciskie projekti, kuru realizācija EPF turpināsies arī nākamajos gados, ir sekojoši:

- 1) Latvijas Zinātnes padomes projekts „Uzņēmējdarbības vides attīstības monitorings Latvijas reģionos un tā metodoloģiskās bāzes pilnveidošana” (īstenošanas periods: 2006.-2008.gadi);
- 2) ES *Leonardo da Vinci* programmas projekts „*ENTLEARN*” (īstenošanas periods: 2004.-2007.gadi);
- 3) ES *EQUAL* programmas projekts „Profesijsu segregācijas cēloņu mazināšana” (īstenošanas periods: 2005.-2007.gadi);
- 4) *Eiropas Sociālā fonda* projekts „Pētījums par Latvijas un tās reģionu darba tirgus specifiskām problēmām” (īstenošanas periods: 2005.-2007.gadi);
- 5) *Eiropas Sociālā fonda* projekts „„Jaunu nodarbinātības iespēju izpēte uz zināšanām balstītā sabiedrībā cilvēkresursu un mūžizglītības aspektā Kurzemes reģionā” (īstenošanas periods: 2006.-2007.gadi).

Arī iepriekšējos gados VeA *V BSP* studenti ir tikuši iesaistīti vairāku starptautisku zinātnisku vai organizatorisku projektu pasākumu realizācijā.

EPF docētāji savu profesionālo kvalifikāciju pilnveido, arī izmantojot ES docētāju mobilitātes un apmaiņas programmu, kuras ietvaros EPF docētāji lasa lekciju kursus kādā no ārzemju sadarbības augstskolām vai arī viesojas tur, lai pārņemtu pieredzi kopējas Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanā. 2008.gada rudenī divi no *V BSP* realizēšana iesaistītajiem docētājiem (lekt. D.Ivsīja un prof. J.Vucāns)

Latvijas delegācijas sastāvā piedalījās starptautiskajā konferencē Lisabonā, kas bija veltīta ES ERASMUS studentu un docētāju mobilitātes programmas 20 gadu jubilejai un šīs programmas realizēšanas analīzei aizvadītajos gados.

V BSP realizēšana iesaistīto docētāju mobilitāte un starptautiskie kontakti ir jāpilnveido, jo lielāka daļa docētāju akadēmisko sadarbību realizē galvenokārt tikai ar piedalīšanos starptautiskos projektos un starptautiskās konferencēs, bet ļoti vēlama būtu arī docētāju akadēmiskās un organizatoriskās pieredzes papildināšana ārvalstu augstskolās.

Realizētā un plānotā* EPF akadēmiskā personāla piedalīšanās docētāju mobilitātes programmās ir attēlota sekojošajā tabulā:

4.tabula.

Akadēmiskais studiju gads	Kopā
2002. / 2003.	2
2003. / 2004.	4
2004. / 2005.	3
2005. / 2006.	2
2006. / 2007.	0
2007. / 2008.	3
2008. / 2009.	6*
2009. / 2010.	6*

Dažādos veidos iepriekšējos gados VeA vadībzinātnes bakalauru apmācībai ir tikuši piesaistīti arī sekojoši ārzemju viesprofesori un vieslektori:

- Dr. Dale Simss – Fulbraita fonda stipendiāts (ASV),
- Dr. Jeffry Sommers – Fulbraita fonda stipendiāts (ASV),
- Prof. Vytautas Paulauskas – Klaipēdas Universitāte (Lietuva),
- Mg. Lile Reifa - R.Boša fonda stipendiāte (Vācija),
- Mg. Hannele Leinonen – Laurea Politehniskā augstskola (Somija),
- Mg. Kaija Sarmia - Laurea Politehniskā augstskola (Somija),
- Mg. Nadīne Šmidte – R.Boša fonda stipendiāte (Vācija),
- Mg. Dirks Hoijers – R.Boša fonda stipendiāts (Vācija),
- Prof. H.Jochem – Kaseles Universitāte (Vācija),
- Mg. Michel O’Fearghail - Kaseles Universitāte (Vācija).

Vairāki ārzemju viesprofesori no Zviedrijas Karaliskā Tehnoloģiju institūta un Stenfordas Universitātes (ASV) vadījuši akadēmiskās nodarbības ar VeA vadībzinātnes bakalaura programmas studentu piedalīšanos videokonferenču formā.

Diemžēl 2007./2008.studiju gadā neviens ārzemju viesdocētājs VeA *V BSP* realizācijā netika iesaistīts.

3.6. Attīstības nodrošināšanai plānotā studentu plūsma

Šobrīd VeA Ekonomikas un pārvaldības fakultātē bakalaura studiju programmā studē studenti, kas uzņemti sākot ar 2005. gadu. To skaits un struktūra, ar ko jārēķinās plānojot pasniedzēju darbu un atbilstošās izdevumus nākamajiem periodiem, norādīti sekojošā tabulā:

5.tabula.**Esošā un plānotā studentu plūsma VeA EPF pa gadiem.**

Gads	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uzņemamo studentu skaits vadībzinātnes bakalaura studiju programmā (tai skaitā par budžeta līdzekļiem)	71 (35)	72 (35)	68 (68)	78 (46)	70 (35)	70 (35)	70 (35)
Gada vidējais vadībzinātnes bakalaura programmas studentu skaits programmā (tai skaitā par budžeta līdzekļiem)	293 (140)	267 (140)	244 (167)	202 (147)	215 (145)	220 (145)	225 (145)

Kā redzams no tabulas, līdz 2011. gadam plānotais no jauna uzņemamo vadībzinātnes bakalaura programmas studentu skaits paliek nemainīgs – pa 70 ik gadu, tai skaitā – 35 finansējot no valsts budžeta līdzekļiem (no budžeta finansēto studiju vietu skaita palielinājumu līdz šim nav atbalstījusi IZM, kaut arī VeA vairākkārt ir izteikusi šādu lūgumu, pamatojot to ar Kurzemes reģiona attīstības interesēm).

Lai sekmīgi pārvaldītu fakultāti ar minētā apjoma *V BSP* studentu skaitu, kurā tiek realizētas arī iepriekš minētās maģistra un doktora studiju programmas, un, nesmot vērā šo programmu finansēšanas avotu daudzveidību, no 2003. gada fakultātē ir ieviesti prodekāna un sekretāra amati.

3.7. Sadarbība ar darba devējiem

Apstāklis, ka pietiekami daudz VeA vadībzinātnes bakalaura studiju programmas docētāju (prof. J.Vucāns, prof. S.Hilkevičs, asoc. prof J.R.Kalniņš, doc. G.Grīzāns, lektori D.Smirnovs, E.Vītols, I.Frīdenberga) ir iesaistīti vai nesenā pagātnē ir bijuši iesaistīti reālu ekonomisko uzņēmumu darbā, veicina saišu uzturēšanu ar reāliem uzņēmumiem, tā atvieglinot gan ar mācību prakšu, gan ar kursa un bakalaura darbu izstrādāšanu saistīto jautājumu risināšanu tādā veidā, lai ar minētajā, mācību darba formām pēc iespējas pilnīgāk izdots tuvināt studiju darbu praktiskajām reāli darbojošos uzņēmumu vajadzībām. Pozitīvi ir arī tas, ka vairāki pasniedzēji aktīvi piedalās dažādu profesionālo apvienību un asociāciju, valsts un reģionālo tautsaimniecības organizēšanā iesaistīto institūciju darbā kā dalībnieki, eksperti, konsultanti, - cita starpā tur lemjot vai veicot rosinošas darbības arī par izglītības jautājumiem, piemēram, Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas Zinātnes padomē, Finanšu un kapitāla tirgus komisijā, Kurzemes plānošanas reģiona Sadarbības komisijā, Latvijas Statistiķu asociācijā, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrā, u.c. Šīs apvienības, asociācijas, padomes, komisijas utt. ļem dalību aktuālu tautsaimniecības jautājumu izlešanā, daļa no tām tiek pieaicinātas profesiju standartu izstrādāšanā, tāpēc studiju programmas īstenotājiem no pirmavotiem operatīvi ir iespējams uzzināt aktuālās izmaiņas darba devēju vēlmēs, un nepieciešamības gadījumā tam pieskaņot atsevišķus studiju programmas kursus vai kursu grupas.

4. Vērtēšanas sistēma

Zināšanu vērtēšana Ventspils Augstskolā, un tai skaitā arī tās *V BSP*, notiek saskaņā ar Latvijā pieņemto 10 ballu vērtēšanas sistēmu, atbilstoši LR Akadēmiskās informācijas centra Interneta mājas lapā www.aic.lv ievietotajiem vērtējumu skaidrojumiem. Aizvadītajos studiju programmas realizācijas gados tās vadība ir uzkrājusi pienācīgu pieredzi, lai ar ECTS sistēmas palīdzību varētu adekvāti konvertēt VeA lietotajā vērtējumu un studiju priekšmetu apjomu skalā studiju priekšmetus, kurus VeA vadībzinātnes bakalaura studiju programmas studenti apguvuši citu valstu augstskolās.

Vērtēšanas sistēmas elementi, ar kuru palīdzību studiju programmas realizācijas procesā programmas docētāji un fakultātes un programmas vadība nosaka atbilstošā izvirzītā mērķa sasniegšanas pakāpi, ir atspoguļota 2.tabulā.

6. tabula

**Studiju programmas realizācijas mērķu sasniegšanas
vērtēšanu sistēmas**

Studiju programmas realizācijas mērķi	Vērtēšanas sistēma mērķu sasniegšanas pakāpes noteikšanai
1. Zināšanas, kas jāiegūst bakalauram: - jāiegūst sociālo zinātņu bakalaura vadībzinātnē atbilstošas zināšanas, kā arī pamatzināšanas eksakto un humanitāro zinātņu jomās, lai spētu pildīt atbilstoša speciālista funkcijas vai arī spētu mācīties magistrantūrā	1. Eksāmeni, studiju darbi, kā arī referātu atzīmes
2. Nepieciešamās iemaņas un prasmes: - pētnieciskā darba pamatiemaņas; - prasme izmantot iegūtās teorētiskās zināšanas konkrēta uzdevuma formulēšanā un risināšanā; - prasme izmantot datorus un atbilstošas datorprogrammas, kā arī citus IT sasniegumus šo uzdevumu risināšanā	2. Izpildītie studiju darbi, praktiskie darbi, to izpildes novērtējums, kā arī piedalīšanās dažādos konkursos un tur ieņemtās vietas
3. Bakalaura akadēmiskā grāda ieguvējam jābūt spējīgam: - nepārtraukti paaugstināt savu zinātnisko līmeni; - izpildīt atbilstoša līmeņa speciālista funkcijas	3. Izstrādātā bakalaura darba līmenis un vērtējums, kā arī darba devēju atsauksmes

5. Akadēmiskais personāls

VeA *V BSP* realizācijā 2007./2008.akadēmiskajā gadā tika nodarbināts šāds akadēmiskais personāls:

1. Profesors	Hilkevičs Sergejs	EPF
2. Profesors	Vucāns Jānis	EPF
3. Asociētais profesors	Jaunzems Andrejs	EPF

4.	Asociētais profesors	Kalniņš Juris Roberts	ITF
5.	Asociētais profesors	Lele-Rozentāle Dzintra	TSF
6.	Asociētais profesors	Brīvers Ivars	EPF
7.	Docents, Dr.	Grizāns Gunārs	EPF
8.	Docents, Dr.	Avotiņš Valdis	EPF, IPC
9.	Lektore, Dr.	Balama Vita	TSF
10.	Lektors	Apins Andrejs	EPF
11.	Lektore	Balode Ilze	EPF
12.	Lektore	Cālīte Dace	EPF
13.	Lektore	Frīdenberga Inita	EPF
14.	Lektors	Grūbe Andrejs	EPF
15.	Lektore	Ivsiņa Daiga	EPF
16.	Lektore	Jāne Gina	EPF
17.	Lektore	Jarohnoviča Natalja	EPF
18.	Lektore	Jaunzeme Justīne	EPF
19.	Lektore	Kantmane Ieva	EPF
20.	Lektore	Klausa Māra	TSF
21.	Lektore	Koha Maruta	TSF
22.	Lektors	Kokars Artūrs	EPF
23.	Lektors	Kozlovs Nauris	EPF
24.	Lektors	Kuciks Dairis	EPF
25.	Lektore	Luksa Signe	EPF
26.	Lektors	Ozols Gints	EPF
27.	Lektore	Reitere Inese	EPF
28.	Lektors	Sēja Gaidis	ITF
29.	Lektors	Smirnovs Dmitrijs	EPF
30.	Lektors	Smotrovs Jānis	EPF
31.	Lektore	Štefenberga Dace	EPF
32.	Lektore	Udodova Egita	EPF
33.	Lektore	Vizule Ieva	TSF
34.	Lektors	Vītols Egils	EPF
35.	Asistente	Grietēna Indra	TSF
36.	Asistente	Zariņa Agnese	EPF

6. Pašnovērtējums

Studiju programmas un tās realizācijas stipro un vājo vietu vērtējumā, kas parādīts 7.tabulā, salīdzinot ar iepriekšējo pašnovērtējuma ziņojumu, pie programmas stiprajām pusēm klāt nākušas labas pasniedzēju akadēmiskās izaugsmes iespējas, tai skaitā iespējas studēt doktorantūrā (agrāk šādu iespēju trūkums tika atzīmēts pie vājajām programmas vietām). Šajā tabulā nemeta vērā arī VBSP 2006.gada absolventu anketēšanā par studiju procesu un saturu iegūtā informācija (tika saņemtas atpakaļ 20 absolventu anketas).

9

7.tabula.

Studiju programmas un tās realizācijas stipro un vājo vietu vērtējums

Stiprās vietas	Vājās vietas
<p style="text-align: center;"><i>Studenti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pietiekami laba studējošo iepriekšējā sagatavotība; - iegūstama salīdzinoši kvalitatīva izglītība gan Latvijas, gan starptautiskā skatījumā - augsts iegūstamās izglītības prestižs un labas karjeras iespējas. <p style="text-align: center;"><i>Studiju process:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - iespēja studējošiem un docētājiem ietekmēt studiju procesu un tā saturu, tādējādi padarot šo procesu pietiekami elastīgu attiecībā pret valdošajām tendencēm darbaspēka tirgū - iespējas studentiem piedalīties pētnieciskos projektos, studentu pētniecisko darbu konkursos; - studiju procesa norise augstskolas ēku kompleksā, kurā atrodas arī bibliotēka un biznesa inkubators; tas ļauj pietiekami racionāli izlietot studijām atvēlēto laiku; - iespējas apgūt vairākas svešvalodas; - iespējas studēt vienu vai divus semestrus ārzemju augstskolās; - pietiekami labs auditoriju un datorklašu tehniskais aprīkojums. <p style="text-align: center;"><i>Akadēmiskais personāls</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pietiekami motivēts un profesionāli kvalificēts pedagoģiskais personāls; - finansiāls atbalsts (no Ventspils pilsētas domes) akadēmiskajam personālam, tai skaitā tipogrāfiski publicējamu zinātnisku un metodisku monogrāfiju izstrādāšanai. - labas jauno pasniedzēju akadēmiskās izaugsmes iespējas, tai skaitā iespējas studēt doktorantūrā <p style="text-align: center;"><i>Pārējie faktori:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - lietišķas un pietiekami daudzskaitīgas un daudzveidīgas saites ar ārzemju augstskolām, kā arī ar darba devējiem Latvijā; - iespēja VeA telpās izvietotajā Biznesa inkubatorā, izmantojot tā piedāvātos pakalpojumus, jau studiju laikā veidot un pārvaldīt savu uzņēmumu; - iespēja turpināt izglītību augstākos studiju posmos VeA uz vietas – līdz pat doktora līmenim ieskaitot. <p style="text-align: center;"><i>Studenti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kārdinājums paralēli studijām strādāt algotu darbu, lai uzlabotu finansiālos apstākļus; tas kopumā darbojas kā studiju darbu dezorganizējošs faktors, it sevišķi attiecībā uz vecāko kursu studentiem. <p style="text-align: center;"><i>Studiju process:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kopumā nepietiekami tiek attīstītas studentu pētnieciskā darba iemaņas; - tikai atsevišķi studenti interesējas par regulāru pētniecisko darbu, par iespēju piedalīties konferencēs un konkursos. <p style="text-align: center;"><i>Akadēmiskais personāls</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pastāv iespējas uzlabot mācību darba koordināciju starp pasniedzējiem; - pēdējos gados citās augstskolās ievēlētajiem docētājiem ieviesto ierobežojumu dēļ sadarbību ar VeA EPF pārtraukuši vairāki augststi kvalificēti docētāji (ar doktora grādu), bet pilnvērtīgi viņu aizstājēji no jaunajiem VeA docētājiem vēl ir tikai sagatavošanas procesā. <p style="text-align: center;"><i>Pārējie faktori:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vēlama lielāka visu (ne tikai atsevišķu) pasniedzēju aktivitāte pētnieciskajā darbā, tai skaitā pretendējot uz LZP finansētām grantu tēmām un piedaloties līgumdarbu un ES finansētu projektu gatavošanā un realizācijā. 	

7. Priekšlikumi darba kvalitātes uzlabošanai

Darba kvalitātes uzlabošanai jāveic sekojošais:

- pēc iespējas vairāk iesaistīt bakalaurantus pētnieciskajā darbā;
- turpināt darbu pie studiju priekšmetu pasniegšanas metodikas pilnveidošanas un mācību metodisko materiālu sagatavošanas publicēšanai;
- jāturpina sāktais darbs gados jaunu pasniedzēju (galvenokārt VeA maģistrantūras absolventu) iesaistīšanai studiju procesā un viņu tālākizglītības nodrošināšanā - tai skaitā doktorantūrā;
- stimulēt pasniedzēju, it sevišķi gados jaunu, uzstāšanos dažādās konferencēs (jo īpaši – starptautiskajās), semināros, zinātnisko rakstu un metodisko izstrādņu publicēšanu.

VeA akadēmiskās studiju programmas
sociālo zinātņu bakalaura grāda
iegūšanai vadībzinātnē direktors
Dr.math., prof.

J.Vucāns

2008.gada 15.oktobrī

Minu
26.11.08.

Ventspils Augstskola

Ventspils, Inženieru iela 101
Ekonomikas un Pārvaldības fakultāte
T. 63629653, Fakss 63629660

10

Apstiprināts VeA Senāta sēdē
2008.gada 12. novembrī, prot. Nr. 00-00

Senāta priekšsēdētājs D.S. Štefēnberga
(D. Štefēnberga)

VeA maģistra profesionālās studiju programmas

„Uzņēmējdarbības vadība”

pašnovērtējuma ziņojums par 2007./2008. akadēmisko gadu

Ventspils

2008

Saturs

1. Studiju programmas mērķi, uzdevumi, apjoms un realizēšanas forma.....	3
2. Studiju programmas specifika un attīstība	4
2.1. Studiju programmas atbilstība profesionālās augstākās izglītības standartam	4
2.2. Studiju programmas specializācijas.....	4
3. Studiju programmas realizācija	5
3.1. Studiju programmas un tajā iekļauto kursu lekciju, praktisko nodarbību, semināru apraksts.....	5
3.2. Pasniegšanas metodes.....	6
3.3. Programmas realizācijas resursu analīze.....	7
3.4. Maģistrantu iesaistīšana pētnieciskā darbā.....	7
3.5. Starpaugstskolu un starptautiskā sadarbība.....	7
3.6. Studiju programmas realizācija 2007./2008. gadā	8
3.7. Sadarbība ar darba devējiem.....	9
4. Vērtēšanas sistēma	9
5. Akadēmiskais personāls	9
6. Uzņemšana 2008. gadā.....	10
7. Studiju programmas attīstība līdz 2013. gadam.....	11
7.1.Pašnovērtējums: studiju programmas un tas realizācijas vērtējums.....	11
7.2. Studiju programmas attīstības principi.....	12
7.3. Maģistra darbu izstrādes pilnveidošana	13
7.4. Pasniedzēju kvalifikācija	13
7.5. Maģistrantu skaita uzturēšana, programmas popularizēšana	14

1. Studiju programmas mērķi, uzdevumi, apjoms un realizēšanas forma

Ventspils Augstskolas profesionālās studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” maģistra profesionālā grāda iegūšanai uzņēmējdarbības vadībā īstenošana tika uzsākta 2001.gada 1.septembrī, pamatojoties uz LR Izglītības un zinātnes ministrijas 2001. gada 7. jūnijā izsniegtu licenci.

Saskaņā ar ekspertu komisijas viedokli, VeA Uzņēmējdarbības vadības maģistra profesionālā studiju programma tika akreditēta ar LR IZM Akreditācijas komisijas 2003. gada 28. maija lēmumu Nr. 636 uz laiku līdz 2009. gada 31. decembrim (26.06.2003. izsniepta „Studiju programmas akreditācijas lapa” Nr. 014-594 Ventspils Augstskolai ar tiesībām īsteno akreditēto profesionālo studiju programmu „Uzņēmējdarbības vadība” un piešķirt maģistra profesionālo grādu uzņēmējdarbības vadībā un uzņēmējdarbības vadītāja kvalifikāciju.)

Uzņēmējdarbības vadības maģistra profesionālās studiju programmas galvenais mērķis ir veicināt maģistranta pilnveidošanos par augsti kvalificētu speciālistu, veikt padziļinātas studijas pārvaldības teorijā, starptautiskās uzņēmējdarbības, ekonomikas, finansu, moderno komunikāciju un IT pārvaldībā, kuras noslēdzas ar maģistra darba izstrādi un aizstāvēšanu. Mērķa sasniegšana nodrošinātu sociālo zinātnu maģistra grāda ieguvi uzņēmējdarbības vadībā.

Maģistram jākļūst par uzņēmējdarbības vadības augstākās kvalifikācijas speciālistu, kurš spēj vadīt uzņēmumu globalizācijas, integrācijas un “jaunās ekonomikas” vidē un kura zināšanas un prasmes atbilst pasaulei vispāratzītam standartam par otro profesionālo grādu vadības zinātnēs (Master of Business Administration).

Studiju programmā tiek realizēti sekojoši uzdevumi:

- 1) Sniegt studējošiem dzījas teorētiskas zināšanas un attīstītas praktiskas iemaņas, kuras nepieciešamas gan pārvaldībā, gan praktiskajā uzņēmējdarbībā tās visdažādākajās formās, gan arī uzņēmējdarbības un ekonomisko procesu teorētiskajā analīzē. Panākt, lai iegūtās zināšanas ļautu izprast un tālāk analizēt uzņēmumu kā elementu uzņēmējdarbības vidē, izprast saiknes starp uzņēmumu un vidi un vadītāja lomu šo saikņu veidošanā (Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001. gada 20. novembra noteikumu Nr. 481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” 18.1 daļas kursu ietvaros).
- 2) Paplašināt studējošo redzesloku gan par mūsdienu pārvaldības, uzņēmējdarbības un tās vides aktualitātēm, gan arī par vadītājiem aktuāliem humanitāriem, sociāliem un dabaszinātnu jautājumiem (Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001. gada 20. novembra noteikumu Nr. 481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” 18.2, 18.3 daļu kursu ietvaros).
- 3) Sagatavot programmas absolventus studijām doktorantūrā.

Uzņēmējdarbības vadības maģistra profesionālā studiju programma tiek realizēta tikai pilna laika studiju formā. Tās apjoms ir 80 kredītpunkti, ko studenti apgūst 2 studiju gados (4 studiju semestros).

2. Studiju programmas specifika un attīstība

2.1. Studiju programmas atbilstība profesionālās augstākās izglītības standartam

Ventspils Augstskolas Uzņēmējdarbības vadības maģistra profesionālā studiju programma ir izstrādāta saskaņā ar profesijas standartu "Uzņēmumu un iestāžu vadītājs" un atbilst visām standarta prasībām.

Profesijas standarts "Uzņēmumu un iestāžu vadītājs" tika apstiprināts ar Izglītības un zinātnes ministrijas 2002. gada 16. maija rīkojumu Nr. 283. Profesijas standarts sniedz sekojošo nodarbinātības aprakstu:

"Uzņēmuma/iestādes vadītājs nosaka un formulē uzņēmuma vai iestādes darbības pamatprincipus, plāno un vada darbu atbilstoši uzņēmuma vai iestādes mērķiem, saskaņā ar LR un starptautiskiem likumiem un nozares normatīviem aktiem. Standarts attiecas uz uzņēmumu komerclikuma izpratnē vadīšanu, kā arī uz tādu iestāžu un organizāciju vadīšanu, kuras atbilstoši komerclikumam nav uzskatāmas par uzņēmumiem, bet savu darbību veic saskaņā ar komercdarbības principiem".

Standartā ir sniegti apraksti uzņēmumu un iestāžu vadītāja pienākumiem, uzdevumiem, īpašiem faktoriem, kas raksturo darba vidi, vadītāja kopīgām profesionālām prasmēm, vispārējām prasmēm un spējām, specifiskām prasmēm profesijā, uzņēmumu un iestāžu vadītāja zināšanām.

Programmas atbilstību standartam nodrošina programmā iekļauto studiju kursu saturs.

2.2. Studiju programmas specializācijas

VeA Uzņēmējdarbības vadības maģistratūra plāno aktualizēt inovatīvā biznesa attīstības specializāciju un pašlaik tiek realizēta uzņēmuma vadības specializācija.

Lai minētās specializācijas tiktu apgūtas, maģistrantiem studiju programmas ietvaros jāapgūst izvēlētajai specializācijai atbilstoši studiju kursi vismaz 20 kreditpunktu apjomā.

Specializācija "Inovatīvā biznesa attīstība" tika izveidota projekta "Uz zinātni un inovatīvo darbību Latvijā balstītas uzņēmējdarbības vadības profesionālās maģistra studiju programmas "Inovatīvās biznesa attīstība" (MBA_IBA) izveide" ietvaros, kuru sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru VeA Īstenoja 2005. – 2006. gados. Projekta mērķis ir izveidot uz zinātni un inovatīvo darbību balstītas Uzņēmējdarbības vadības profesionālo maģistra studiju programmu "Inovatīvā biznesa attīstība" (MBA_IBA) Ventspils Augstskolā.

Specializācijas "Inovatīvā attīstība" izveidošana sekmē:

- 1) pastāvīgu jaunu, struji augošu uzņēmumu pieplūdumu Ventspils industriālā parka tehnoloģiju inkubatorā;
- 2) intelektuāli talantīgu jauniešu – nākamo uzņēmumu vadītāju un tehnoloģiju izstrādātāju – piesaistīšanu un izglītošanu;
- 3) no Latvijas uz ārvalstīm studēt aizbraukuso atgriešanos;
- 4) inovatīvu biznesa ideju, kuras radītas ārvalstīs, bat dažādu apstākļu dēļ tur nav īstenotas un kuras īstenotu MBA_IBA studenti, piesaistīšanu Latvijai, t.sk. Ventspils pilsētai un Kurzemes reģionam;
- 5) biznesa ideju turētāju no plaša reģiona – Baltijas valstīm, Krievijas rietumu pētnieciskajiem centriem Maskavas un Pēterburgas, Baltkrievijas Minskas apgabala un Ukrainas Kijevas apgabala – pārliecināšanu realizēt inovatīvās idejas un patentus tieši Ventspils tehnoloģiju inkubatorā;
- 6) Ventspils integrāciju starptautiskajos tehnoloģiju komercializācijas sadarbības tīklos.

Šajā 2007./2008. ak. gadā maģistra studiju programma tika papildināta ar jaunu kursu "Inovatīvā uzņēmējdarbība", kuru pasniedza doc. V. Avotiņš un lekt. G. Ozols.

3. Studiju programmas realizācija

3.1. Studiju programmas un tajā iekļauto kursu lekciju, praktisko nodarbību, semināru apraksts

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001. gada 20. novembra noteikumu Nr. 481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” 18.pants nosaka:

18. Maģistra programmas obligāto saturu veido:

18.1. studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē un kuru apjoms ir vismaz 7 kredītpunkti;

18.2. pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 5 kredītpunkti;

18.3. pedagoģijas un psiholoģijas studiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 2 kredītpunkti;

18.4. prakse, kuras apjoms ir vismaz 6 kredītpunkti;

18.5. valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana un kura apjoms ir vismaz 20 kredītpunktu.

Paragrāfs	Atšifrējums	Faktiskais KP skaits	Minimālais KP skaits
18.1.	Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē	34	7
18.2.	Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi	22	5
18.3.	Pedagoģijas un psiholoģijas studiju kursi	4	2
18.4.	Prakse	6	6
18.5.	Maģistra darbs	20	20

VeA piedāvātie studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē (34 KP):

	<i>Studiju kurss</i>	<i>Kursa autors</i>	<i>Kredītpunkti</i>
1.	Uzņēmumu vadība	Asoc. prof. V.Kozlinskis/ Docents G.Grīzāns	4
2.	Menedžmenta ekonomika	Asoc. prof. A.Jaunzems	4
3.	Lēmumu pieņemšanas kvantitatīvās metodes	Asoc.prof. A.Jāunzems	4
4.	Jaunās informācijas tehnoloģijas uzņēmējdarbībā	Prof. S. Hilkevičs / Asoc. prof. U.Rozevskis	4
5.	Stratēģiskā pārvaldība	Asoc.prof.A. Dzedons/ Lektors A.Apins	4
6.	Vadības informācijas sistēmas un informācijas sistēmu pārvaldība	Asoc. prof U.Rozevskis/ Lektore K. Šauriņa	4
7.	Biznesa angļu valoda I	Lektore I.Vizule/ Lektore V.Balama	2
8.	Biznesa angļu valoda II	Lektore R. Miltiņa	2
10.	Valstu saīdzinošā politika	Asoc. prof. J.Prikulis	2
11.	Inovatīvā uzņēmējdarbība	Docents V.Avotiņš, Lektors G.Ozols	2
12.	Krīzes pārvaldība	Prof. S.Hilkevičs	2

VeA piedāvātie pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi (22 KP):

15

	Studiju kurss	Kursa autors	Kredītpunkti
1.	Darba tiesiskās attiecības un darba aizsardzība	Lektors A. Grūbe	2
2.	Jaunākās pētījumu metodes vadības zinātnēs	Lektore I.Balode	4
3.	Finanšu un investīciju pārvaldība	Prof. J.Vucāns	4
4.	Starptautiskie finanšu pārskatu sagatavošanas standarti	Lektore J.Jaunzeme	2
5.	Audits	Lektore J.Jaunzeme	2
6.	Projektu vadīšana	Lektore D.Štefenberga	2
7.	Organizācijas teorija	Lektore D.Cālīte	2
8.	Uzņēmuma un nekustamā īpašuma vērtēšanas metodes	Lektors D.Smirnovs	4

VeA piedāvātie pedagoģijas un psiholoģijas studiju kursi (4 KP)

	Studiju kurss	Kursa autors	Kredītpunkti
1.	Vadības psiholoģija	Asoc. prof. V.Renģe	2
2.	Personāla vadīšana	Lektore A.Jansone-Freiberga/ Lektore M.Klausa	2

Kopā programmā tika piedāvāti studiju kursi 60 KP apjomā, no kuriem ir nepieciešams izvēlēties 54 KP, kas kopā ar praksi (6 KP) un maģistra darba izstrādi (20 KP) veido programmas obligāto apjomu (80 KP).

3.2. Pasniegšanas metodes

VeA profesionālās studiju programmās „Uzņēmējdarbības vadība” maģistrantu nodarbības notika piecas dienas nedēļā no 18:00 līdz 21:00 vakarā. Nodarbību pārcelšana uz agrāku laiku nav iespējama, tāpēc ka visi maģistranti strādā. Ir nepieciešams atzīmēt, ka intensīvais nodarbību grafiks no maģistrantiem prasa zināmu piepūli.

Programmās „Uzņēmējdarbības vadība” nodarbībās tika izmantotas tradicionālās apmācības formas: lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības, referātu sagatavošana, prakse un citas. Semināru un praktisko darbu nodarbībās tiek pielietotas arī individuālā un komandas darba formas – referātu gatavošana un to publiska prezentēšana, situāciju analīzes, spēles veida situāciju simulēšana, u.tml.

Maģistra studiju laikā maģistrantiem ir nepieciešams iziet praksi, jāizstrādā un jāaizstāv prakses atskaite. Maģistrantu prakse ir saistīta ar studiju programmu, un galvenais prakses mērķis ir pielietot studiju procesā apgūtās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas konkrēto uzņēmuma problēmu risināšanai. Saskaņojot prakses uzdevumus ar uzņēumiem, Ventspils Augstskola kontrolē, lai tie darba pienākumi, kurus veic maģistranti, būtu saskaņā ar studiju programmu. Pieredze liecina, ka uzņēumi labprāt nēm Ventspils Augstskolas maģistrantus praksē, maģistranti ar prakses gaitu ir apmierināti, prakses vietu dotajā brīdī netrūkst. Prakses atskaite ir maģistranta patstāvīgi veikts darbs, prakses atskaite ir jānoformē atbilstoši prakses atskaitei izvirzītajām prasībām. Ar prakses nolikumu var iepazīties pie studiju programmas direktora. VeA maģistrantu prakse 2008.gadā notika Ventspils pilsētas domē, SIA Statnis, Hansabankā, AS SEB bankā, AS Ventbunkers, Bucher Schörling, Ventspils Brīvostā un citos Ventspils un Rīgas uzņēmumos un iestādēs.

Savu maģistro darbu tēmas maģistri izvēlas patstāvīgi, konsultējoties ar zinātniskiem vadītājiem. Parasti tā ir saistīta ar maģistranta praktiskās darbības sfēru. Tāpēc maģistranti, kas strādā banku sektorā, izvēlas tematus, kas saistīti ar bankām, tirdzniecībā strādājošie

ar mārketingu, transporta sektorā strādājošie ar loģistiku. Maģistra darbu tēmu saraksts atrodas EPF dekanātā un pie programmas direktora.

16

3.3. Programmas realizācijas resursu analīze

Maģistra studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” realizāciju Ventspils Augstskolā organizē Ekonomikas un pārvaldības fakultāte (EPF) un tās katedras - uzņēmējdarbības vadības katedra, ekonomikas teorijas un kvantitatīvo metožu katedra, finanšu un grāmatvedības katedra. Programmas realizācijā ir piesaistīti arī Informācijas Tehnoloģiju fakultātes docētāji un Tulkosanas studiju fakultātes docētāji.

Sākot ar 2006. gada decembri ir uzsākta doktora studiju programmas realizācija "Biznesa vadība". Šo programmu VeA realizē sadarbībā ar Rīgas Starptautisko Ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolu un Latvijas Banku augstskolu.

Uz doto brīdi ar VeA Senāta lēmumu ir palielināts EPF profesora amatu skaits uz trīs, iedibinot papildus profesora amata vietu Ekonometrijas apakšnozarē, kura uz doto brīdi nav aizpildīta, as dos iespēju uz VeA bāzes, piesaistot vēl 2-3 citu augstskolu profesorus, izveidot gan profesora padomi, gan arī promocijas padomi vadībzinātnē.

VeA materiāli tehniskā bāze jauj nodrošināt Uzņēmējdarbības vadības profesionālo maģistra studiju programmu ar visiem nepieciešamiem materiāli-tehniskiem resursiem.

Augstskolā ir pietiekams datoru skaits (5 datorklases) ar ātro Internetu. Pieslēgums ir pieejams arī bibliotēkā un visā VeA teritorijā ar platjoslas bezvadu savienojumu. Nodarbībām nepieciešams programnodrošinājums. 2006. gadā speciāli maģistru programmai tika ierīkota datorklase – 15 datori ar projektoru un speciālo informācijas paneli SmartBoard. Visas lekcijas un cita veida nodarbības notiek telpās, kur ir iespējas izmantot informācijas projicēšanas līdzekļus - filmplēvju projicēšanu vai datorprojicēšanu.

Augstskolā ir izveidota auditorija darbam videokonferenču režīmā, kas ir aprīkota ar nepieciešamo aparatūru. Mācību nodarbībās, kā arī studentu patstāvīgajam darbam tiek izmantoti VeA un citu augstskolu docētāju sagatavoti mācību metodiskie materiāli.

Liela uzmanība ir veltīta nepieciešamas literatūras komplektēšanai un piegādei.

3.4. Maģistrantu iesaistīšana pētnieciskā darbā

Maģistrantu pētnieciskais darbs ir viena no studiju procesa svarīgākam daļām un tām ir veltīta īpaši lielā uzmanība. Maģistranti veic pētniecisko darbu, galvenokārt, vai iesaistoties VeA un savu uzņēmumu projektos, vai veicot papildus pētījumus akadēmiskās zinātniskās iniciatīvas ietvaros, kas ir saistīti ar VeA katedru un citu struktūrvienību zinātniskās darbības virzieniem. 2007. gadā EPF realizēja zinātniski pētniecisko projektu "Latvijas uzņēmējdarbības izpēte un tās attīstības perspektīva", kurā piedalījās maģistratūras un doktorantūras studenti (Agnese Zariņa, Liene Kirma, Ieva Kozlova, Nauris Kozlovs).

Ventspils Augstskolas starptautiskās aktivitātes dod maģistrantiem iespēju piedalīties starptautiska mēroga pētījumos. Daži no maģistrantiem šo iespēju izmantoja, izvēloties darbu tēmas par Latvijas lomas paaugstināšanu Eiropas enerģētikā, starptautisko inovatīvo biznesu, starptautisko investīciju piesaistīšanu reģiona ekonomiskajai attīstībai, starptautisko kravu plūsmu izpēti, starptautisko sadarbību transporta attīstībā utt. Ir nepieciešams atzīmēt, ka vairāku VeA maģistrantu, kas strādā Ventspils pilsētas domes struktūrās un biznesā, tiešais darbs ir saistīts ar starptautiskām aktivitātēm un darbu ar ārzemju partneriem. Šīs saites arī ir plānots izmantot VeA starptautisko sakaru nostiprināšanai.

3.5. Starpaugstskolu un starptautiskā sadarbība

VeA uzņēmējdarbības vadības maģistra profesionālās studiju programmas sadarbība ar līdzīgam studiju programmām Latvijā notiek dažādās formās.

Realizējot uzņēmējdarbības vadības maģistra profesionālo studiju programmu, VeA izveidojās ciešā sadarbība ar LU, LLU, DU, RTU. VeA programmas docētāji piedalās šo augstskolu līdzīgu programmu īstenošanā un šo augstskolu docētāji pasniedz VeA, notiek dalība zinātniskās konferencēs un kopēju zinātnisku publikāciju veidošana, palīdzība

akadēmiskā personāla sagatavošanā, uzņemot VeA docētājus doktorantūrā, palīdzība konkursu organizēšanā VeA asociēto profesoru sastāva veidošanā.

Šī sadarbība dod spēcīgu impulsu savstarpēju zinātniski pētniecisku programmu izveidei, programmu saskaņošanai, pieredzes apmaiņai, zinātnisku konferenču un simpoziju organizēšanai. Šo saišu ar citām programmām radīšana un pastāvēšana pavērs iespējas jauniem akadēmiskiem un lietiskā rakstura pētījumiem, kuru veikšana ir viena no VeA pamatfunkcijām.

Starptautiski akadēmiskie sadarbības līgumi Ventspils Augstskolai dotajā brīdī ir noslēgti ar Deggendorfas Universitāti (Vācija), Tampere Polytechnic Business School un Laurea Polytechnic (Somija), Agderas Augstskolu (Norvēģija), Vestkistes Augstskolu (Vācija).

Papildus starptautiskiem akadēmiskiem sadarbības līgumiem notiek pasniedzēju apmaiņa un piedalīšanas starptautiskās konferencēs un semināros (J.Vucāns, A.Jaunzems, S.Hiļkevičs un citi).

Augstskolas docētāji, veidojot un tālāk attīstot studiju programmas, konsultējas un uztur regulārus akadēmiskus kontaktus ar kolēģiem Eirofakultātē, turpinās sadarbība arī ar Vācijas, Somijas, Norvēģijas augstskolām. Pēdējo divu gadu laikā, realizējot starptautisko mazā un vidējā biznesa konkurētspējas veicināšanas projektu CoCoNet (Co-operation Competitiveness Networking), augstskolai izveidojušies cieši akadēmiski un organizatoriska rakstura kontakti ar Turku (Somija) augstskolām un mācību iestādēm – ar Turku Ekonomikas un Biznesa administrācijas augstskolu, ar Turku Politehnikumu, ar Turku novada Attīstības centru (TAD – Turku Area Development Centre), kā arī ar uzņēmējdarbību atbalstošajām un veicinošajām institūcijām Igaunijā – ar Igaunijas Mazā un vidējā biznesa asociāciju, ar Menedžmenta centru N.O.R.T. (Tartu), u.c.

3.6. Studiju programmas realizācija 2007./2008. gadā

2008. gada 20. jūnijā notika piektais pēc kārtas Ventspils Augstskolas Uzņēmējdarbības vadības maģistra studiju programmas izlaidums, kad minēto programmu absolvēja 18 profesionālo maģistra grādu Uzņēmējdarbības vadībā ieguvušie maģistranti:

Npk	Uzvārds, vārds
1.	Balama Vita
2.	Blumbergs Raido
3.	Dadžīte Silga
4.	Dosberga Dita
5.	Galindoms Austris
6.	Kirma Liene
7.	Kubliņa Sandra
8.	Kuzņecova Natalja
9.	Lukaša Natālija
10.	Megne Zanda
11.	Ošenieks Didzis
12.	Papēdis Rolands
13.	Pikšens Andris
14.	Ričika Anda
15.	Serova Jūlija
16.	Tjuhtija Anastasija
17.	Tunkele Sigita
18.	Zariņa Agnese

Starp absolventiem liela daļa ir Ventspils uzņēmumu un pašvaldības institūciju vadošie darbinieki un galvenie speciālisti. Maģistru darbu izstrādāšana VeA maģistrantiem palīdzēja problēmu izpētē un risinājumu meklēšanā, turpmāk veicot tiešos darba pienākumus. legūtais maģistra grāds daudziem absolventiem ir bijis nozīmīgs karjeras

izaugsmē. Visi izstrādātie un aizstāvētie maģistra darbi atbilda Ventspils Augstskolas izvirzītajiem nosacījumiem par maģistra darbu izstrādāšanu.

Studiju programma pirmajos četros tās realizēšanas gados kopumā ir bijusi īstēnota atbilstoši studiju plānam.

Šobrīd maģistrantūras studiju programmā notiek studiju darbs, kuru nodrošina Ventspils Augstskolas un citu augstskolu pieaicinātie pasniedzēji, 2. kursa maģistranti papildus studijām strādā praksē.

3.7. Sadarbība ar darba devējiem

Neskatoties uz to, ka visos četros gados visi VeA maģistranti strādāja dažādos uzņēmumos un nekādas būtiskās problēmas ar darba vietu meklēšanu nav konstatētas, VeA pievērš lielu uzmanību sadarbībai ar darba devējiem, piedaloties darba devēju asociācijas pasākumos, organizējot tikšanas ar darba devējiem, stimulējot maģistrantus iesaistīties projektus, kur piedalās Ventspils uzņēmumi.

2007. gadā VeA sadarbībā ar Augsto Tehnoloģiju Parku un Attīstības Projektu Institūtu tika veikti pētījumi, kuru mērķis bija noskaidrot situāciju IT un elektronikas uzņēmumos un noskaidrot pieprasījumu pēc speciālistiem. Pētījumu rezultāti tika izmantoti sadarbības ar uzņēmumiem stiprināšanai, līgumu slēgšanai, maģistrantu iesaistīšanai sadarbībā ar uzņēmumiem.

4. Vērtēšanas sistēma

Zināšanu vērtēšana Ventspils Augstskolā, un tai skaitā arī Uzņēmējdarbības vadības maģistra studiju programmā, notiek saskaņā ar Latvijā pieņemto 10 ballu vērtēšanas sistēmu, atbilstoši LR Akadēmiskās informācijas centra Interneta mājas lapā www.aic.lv ievietotajiem vērtējumu skaidrojumiem.

5. Akadēmiskais personāls

VeA Uzņēmejdarbības vadības maģistra studiju programmas realizācijā 2007./2008.akadēmiskajā gadā tika nodarbināts šāds akadēmiskais personāls (kopā 16 pasniedzēji, no kuriem 14 pārstāv EPF un 2 – Tulkosanas studiju fakultāti. No šiem pasniedzējiem 8 bija ar doktora grādu un 4 mācījās doktorantūrā):

Profesors	Vucāns Jānis
Profesors	Hilkevičs Sergejs
Asociētais profesors	Uldis Rozevskis
Asociētais profesors	Andrejs Dzedons
Asociētais profesors	Jaunzems Andrejs
Asociētais profesors	Prikuļis Juris
Docents	Grīzāns Gunārs
Lektors	Kristīne Šauriņa
Lektore	Balode Ilze
Lektors	Apins Andrejs
Lektore	Frīdenberga Inīta
Lektore	Rasma Miltiņa
Lektore	Deičmane Linda
Lektors	Smirnovs Dmitrijs
Lektore	Štefenberga Dace

Pašlaik doktorantūras programmās studē 4 Ventspils Augstskolas darbinieki – docētāji (Ieva Kantmane, Dace Štefenberga, Ieva Kozlova, Egils Vītols), kuri pēc doktorantūras absolvēšanas palikuši pamatdarbā Ventspils Augstskolā. Pašlaik no esošajiem doktorantiem vēl 4 (Nauris Kozlovs, Andrejs Apins, Artūrs Kokars, Natālīja Jarohnoviča) pasniedz nodarbības

Ventspils Augstskolā, bet to pamatdarbs ir citur, un iespējams arī viņus pēc doktorantūras beigšanas piesaistīt Ventspils Augstskolai.

19

Esošais un plānotais akadēmiskā personāla skaits pa gadiem.

	2007. gads	2008. gads	2009. gads	2010. gads	2011. gads
Profesori	1	2	3	3	3
Asociētie profesori	6	4	3	5	6
Docenti	0	1	1	3	3
Lektori	8	8	9	7	7
Kopā:	15	15	16	16	16

Pirmajos gados, kamēr doktorantūras studiju programma nostabilizēsies, studēt šajā programmā plānots piedāvāt VeA EPF lektoriem, pētniekiem un asistentiem, saglabājot viņiem iespēju studiju laikā strādāt akadēmisko darbu daļslodzē. Turpmākajos gados plānots doktorantūrā uzņemt maģistrantūras absolventus arī no citām augstskolām.

6. Uzņemšana 2008. gadā

2008.gadā stājoties maģistrantūrā, bija jāizpilda tests matemātikā, ekonomikā un angļu valodā. Notika arī pārrunas ar reflektantiem, kas veicināja iepazīšanos un palīdzēja noskaidrot viņu atbilstību studijām maģistrantūrā. Tika uzņemti 23 maģistranti, no kuri 20 studijas uzsāka budžeta vietās un 3 vietās, kuras finansētas par fizisko vai juridisko personu līdzekļiem.

Lielākā daļa no maģistrantiem ir strādājošie uzņēmumu darbinieki, ir arī dažāda līmeņa Ventspils uzņēmumu vadītāji un vadītāju vietnieki, Ventspils pilsētas domes vai tās institūciju darbinieki, pārstāvētas ir arī Ventspils banku filiāles un Valsts ieņēmumu dienests, lielākā daļa uzņemtie maģistranti dzīvo Ventspilī vai Ventspils rajonā.

Šobrīd VeA EPF maģistra studiju programmā studē studenti, kas uzņemti sākot ar 2007. gadu:

Studējošo skaits atbilstošā gada 1.oktobrī uzņēmējdarbības vadība maģistra studiju programmā. Uzņemto studentu skaits

Gads	Kopējais gada studējošo skaits	Kopā	No tiek par valsts budžeta līdzekļiem		2.kursā studējošo skaits	Absolventu skaits
2007.	59	37	37		22	29
2008.	52	23	20		29	18

Studentiem maksa par studijām uzņēmējdarbības vadības maģistra studiju programmā tiek noteikta, ņemot vērā inflāciju un tirgus situāciju, kuras tiek apstiprinātas VeA Senātā.

	Plānotā studentu plūsma								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Uzņemamo uzņēmējdarbības vadības maģistrantu skaits (tai skaitā par budžeta līdzekļiem)	40 (20)	35 (20)	35 (20)	35 (20)	35 (20)	35 (20)	35 (20)	30 (20)	30 (20)
Gada vidējais uzņēmējdarbības vadības maģistrantu skaits (tai skaitā par budžeta līdzekļiem)	60 (40)	60 (40)	60 (40)	60 (40)	55 (40)	55 (40)	50 (40)	50 (40)	50 (40)

7. Studiju programmas attīstība līdz 2013. gadam

7.1. Pašnovērtējums: studiju programmas un tas realizācijas vērtējums

VeA ir izstrādāta kvalitātes novērtēšanas sistēma, kuras galvēnais mērķis ir studiju programmu uzlabošana un modernizācija, to realizācijas stipro un vājo pušu analīze. Uzņēmējdarbības vadības studiju programmai 2007./2008. studiju gadā tika konstatētas šādas stipras un vājās puses:

Stiprās puses	Vājās puses
<p><u>Maģistranti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pietiekami laba studējošo iepriekšējā sagatavotība; - iegūstama salīdzinoši kvalitatīva izglītība gan Latvijas, gan starptautiskā skatījumā - augsts iegūstamās izglītības prestižs un labas karjeras iespējas <p><u>Studiju process:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - iespēja studējošiem un docētājiem ietekmēt studiju procesu un tā saturu, tādējādi padarot šo procesu pietiekami elastīgu attiecībā pret valdošajām tendencēm darbaspēka tirgū - iespējas studentiem piedalīties pētnieciskos projektos, studentu pētniecisko darbu konkursos; - studiju procesa norise augstskolas ēku kompleksā, kurā atrodas arī bibliotēka; tas ļauj pietiekami racionāli izlietot studijām atvēlēto laiku; - iespējas apgūt vairākas svešvalodas; - iespējas studēt vienu vai divus semestrus ārzemju augstskolās; - pietiekami labs auditoriju un datorklašu tehniskais aprīkojums; <p><u>Akadēmiskais personāls</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pietiekami motivēts un profesionāli kvalificēts pedagoģiskais personāls; - finansiāls atbalsts (no Ventspils pilsētas domes) akadēmiskajam personālam, tai skaitā tipogrāfiski publicējamu zinātnisku un metodisku monogrāfiju izstrādāšanai. <p><u>Zinātne un pētniecība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - lietišķas un pietiekami daudzskaitīgas un daudzveidīgas saites ar ārzemju augstskolām, kā arī ar darba devējiem Latvijā; - iespēja VeA telpās izvietotajā Biznesa inkubatorā, izmantojot tā piedāvātos pakalpojumus, jau studiju laikā veidot un pārvaldīt savu uzņēmumu; - iespēja turpināt izglītību augstākos studiju posmos VeA uz vietas – līdz pat doktora līmenim ieskaitot.	<p><u>Maģistranti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nepieciešamība paralēli studijām strādāt algotu darbu lai uzturētu ģimenes; <p><u>Studiju process:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nepieciešamība strādāt no 18:00 līdz 21:00; - daļa no nodarbībām var notikt tikai blokveida formā <p><u>Akadēmiskais personāls</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - grūtības ar augstās kvalifikācijas pasniedzēju piesaistīšanu no Rīgas augstskolam, Rīgas augstskolu kultivētā "akadēmiskas pilsonības" pieeja <p><u>Zinātne un pētniecība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vēlama lielāka visu (ne tikai atsevišķu) pasniedzēju aktivitāte pētnieciskajā darbā, tai skaitā pretendējot uz LZP finansētām grantu tēmām un piedaloties līgumdarbu un ES finansētu projektu gatavošanā un realizācijā

7.2. Studiju programmas attīstības principi.

Kopš savas izveidošanas 1997. gadā, Ventspils Augstskola plāno savu darbu uz Ventspils Augstskolas attīstības koncepcijas pamata, kas tiek sastādīta uz piecu gadu periodu, pārskatot to katru gadu. VeA attīstības koncepciju katru gadu izskata Ventspils pilsētas dome, tā ir pašvaldības līdzfinansējuma plānošanas pamats. Ventspils Augstskolas profesionālās studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” attīstība ir Ventspils Augstskolas attīstības koncepcijas sastāvdaļa.

Studiju programmas attīstības plāns balstās uz principu, kas ir iestrādāti programmas pamatā, tālāku attīstību.

Pirmais no principiem ir pēctecības princips. Maģistrantūras programma balstās uz vadības zinību bakalaura studiju programmas un ir orientēta uz mūsdienu uzņēmuma vadītāja sagatavošanu augstākā līmenī.

Otrs princips ir sabalansēšanas princips. Maģistrantūrā ir mērķtiecīgi saglābāt galveno bakalaura programmas bloku struktūru un augstākā līmenī sniegt zināšanās ekonomiskajā blokā, (makroekonomika, mikroekonomika, ekonometrija), pārvaldības teorijā (vispārēja pārvaldība, finansu pārvaldība, materiālo resursu pārvaldība, personāla pārvaldībā), mārketingā, informācijas tehnoloģijās, svešvalodās utt. Dzīļāka specializācija ir iespējama tikai uz pietiekami plašas teorētiskas platformas, kā arī turpināt studijas doktora programmā “Biznesa vadība”.

Trešais princips ir atbilstība LR standartiem un saskaņa ar starptautiskiem standartiem.

Ceturtais princips ir evolūcijas princips. Programmas īstenošanas procedūra paredz programmas pilnveidošanu un koriģēšanu. Ir nepieciešams atzīmēt, ka programmas uzlabošanai ir nepieciešama atgriezeniskā saite ar maģistrantiem, jo tikai tādā veidā var pielāgot programmu lietotāju vajadzībām. Nav iespējams izveidot maģistrantūras programmu uzreiz kā ideālu objektu, bez orientācijas uz konkrēto vietu, laiku, klausītāju kategoriju, līdz ar to tiek veiktas pārrunas ar maģistrantiem par lekciju kvalitāti un to uzlabošanu.

Piektais princips ir orientācija uz augstākas kvalifikācijas mācībspēkiem. Tālākā šo principu īstenošana ir programmas pilnveidošanas un nostiprināšanas avots.

Tālākai programmas attīstībai iespējams izdalīt sekojošus virzienus:

- 1) Studiju kursu pilnveidošana, stiprinot saites starp kursiem;
- 2) Kursu materiālu izstrāde un ievietošana vienotā informācijas sistēmā;
- 3) Priekšmetu, kas ir pasniegti angļu valodā, īpatsvara palielināšana;
- 4) Starptautiskās apmaiņas ar studentiem un pasniedzējiem intensificēšana;
- 5) Saišu nostiprināšana ar starptautiskiem darba devējiem;
- 6) Absolventu atbalsta sistēmas izveidošana;
- 7) Maģistrantu iesaistīšana starptautiskajos pētījumos un projektos;
- 8) Programmas materiāli tehniskās bāzes un finansēšanas nostiprināšana;
- 9) Programmas kvantitatīvo rādītāju salīdzināšana ar Eiropas MBA programmu rādītājiem;
- 10) VeA studiju programmas un Eiropas MBA programmu kvantitatīvo rādītāju izlīdzinājums.

Studiju programma īstenošanas periodā laika gaitā pakāpeniski ir mainīta tās saturs, lai programma pilnīgāk atbilstu tām prasībām, ko reālais darba tirgus sagaida no augstākā līmeņa vadītāja. Protams, jāpatur prātā, ka vadītājiem ar maģistra izglītību būtu jābūt tiem, kas savstarpējās konkurences rezultātā pakāpeniski ceļ aizvien augstāk arī atbilstošās jomas maģistra programmās apgūstamo zināšanu standartu.

Mūsdienās izglītība augstākajos līmeņos (maģistratūra, doktorantūra) ir neapšaubāmi jāsaista ar pētniecisko darbu attiecīgajos virzienos. Tā kā maģistranti pamatā ir jau iesaistīti dažādu iestāžu vai firmu darbā, tad par kvalifikācijas darbu tēmu aktualitāti nebūtu jāšaubās. Otrs svarīgs aspekts ir darba izstrādes līmenis. Lai to nodrošinātu, būtu nepieciešams, lai Ventspilī uz vietas būtu pēc iespējas liels skaits augsti kvalificētu potenciālo pētniecisko darbu vadītāju. Šai sakarībā Ventspils Augstskolai ir iespēja piesaistīt

maģistrantu sagatavošanai Inženierpētniecības centra un Tehnoloģiju pārneses centra speciālistus.

7.3. Maģistra darbu izstrādes pilnveidošana

Maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana ir studiju programmu noslēdzošais etaps un maģistra darbu līmenis ir svarīgākais programmas kvalitātes radītājs. Ir nepieciešams atzīmēt, ka galvenais maģistra darbu kvalitātes paaugstināšanas faktors ir maģistra darba izstrādēs plāna izstrāde, apstiprināšana un stingra kontrole. 2008. gada pieredze liecina, ka ar plānu izstrādi un apstiprināšanu būtisko problēmu nav, bet ar izpildes kontroli situācija vēl nav pietiekami laba. Maģistrantu pārslogošanas dēļ daži darbu vadītāji pieļauj novirzes no darba plāna, kas negatīvi ietekme uz darba līmeņi. Ir nepieciešams stingrāk izvērtēt un kontrolēt maģistru darbu izstrādes gaitu, lai nepielautu situāciju, ka daļa maģistrantu nav izstrādājuši vai nespēj aizstāvēt izstrādātos maģistra darbus. Daudz aktīvāk jāiesaista topošie uzņēmējdarbības vadības maģistranti zinātniski pētnieciskā darbā starptautiskā līmenī, ir jāpiedāvā piedalīties aktuālās Eiropas mēroga zinātniski pētnieciskās programmās. Jānostiprina maģistru darbu pētījumu praktiskais raksturs, praktiskā vērtība un nozīme. Maģistranti tiks aicināti piedalīties VeA 4. starptautiskajā konferencē "Information Society and Modern Business", kā arī pavasarī paredzētajā Studentu zinātniskajā konferencē ar izstrādātajiem maģistra darbiem, lai popularizētu to nozīmīgumu.

7.4. Pasniedzēju kvalifikācija

Ventspils Augstskola pievērš lielu uzmanību maģistra profesionālās studiju programmas docētāju atlasei, atjaunošanai, apmācībai un attīstībai. Šis darbs iekļauj vairākus pasākumus. Mācībspēku kvalifikācija tiek vērtēta, balstoties uz sekojošiem zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas un organizatoriskās kompetences kritērijiem:

- 1) publikācijas Latvijas Zinātnes padomes apstiprinātajos vispāratzītajos recenzējamos izdevumos,
- 2) referāti starptautiskās zinātniskās konferencēs,
- 3) Latvijas Zinātnes padomes un citu valsts pētījumu projektu un programmu vadība vai līdzdalība to īstenošanā,
- 4) Starptautiski finansētu pētījumu projektu vadība vai izpilde,
- 5) Zinātnisko līgumdarbu vadība vai līdzdalība to īstenošanā,
- 6) promocijas un maģistra darbu vadība,
- 7) studiju programmu izstrāde un vadība,
- 8) zinātnisko un akadēmisko komisiju vai kolegiālo institūciju vadība vai līdzdalība to darbībā,
- 9) starptautisko konferenču organizācijas komisijas vadība vai līdzdalība to darbībā u.c.

Pēc augstāk minētajiem kritērijiem docētāji atbilst prasībām, kas ir izvirzītas attiecīgo akadēmisko amatu pārstāvjiem – profesoriem, asociētiem profesoriem, lektoriem. Maģistrantu aptaujas liecina, ka visi maģistranti augstu vērtē docētāju profesionālo līmeni.

Pašreiz 65% no docētājiem, kas nodrošinā Uzņēmējdarbības vadības maģistra programmu, ir doktora grāds.

Slēdzot darba līgumu ar mācībspēkiem no citām augstskolām, priekšroka tiek dota pretendentiem ar augstāku zinātnisko kvalifikāciju un pieredzi starptautisku lietišķu pētījumu projektu vadīšanā.

Jautājumi par personāla atlases, atjaunošanas, apmācības un attīstības problēmām tiek regulāri skatīti Studiju padomes sēdēs, EPF Domes sēdēs, katedras sēdēs. Notiek arī maģistrantu aptaujas par nodarbību kvalitāti, kuru rezultāti tiek ņemti vērā akadēmiskā personāla komplektēšanā.

2008. gada sākumā studiju programmas direktors S.Hilkevičs tika ievēlēts profesora amatā uzņēmējdarbības apakšnozarē, kā arī ar 2009. gada sākumu profesora pienākumus pildīs A.Jaunzems ekonometrijas apakšnozarē.

7.5. Maģistrantu skaita uzturēšana, programmas popularizēšana

Ab

2008.gadā iestājpārbaudījumos notika testi matemātikā, ekonomikā, angļu valodā.

Programmas popularizēšanas pasākumos ir nepieciešams atzīmēt, ka maģistrantiem ir iespējas piedalīties dažādās zinātniskās konferencēs par viņus interesējošām tēmām, ka arī to, kā Ventspils Augstskola piedalās daudzos starptautiska līmeņa projektos, maģistrantiem ir iespēja iesaistīties šajos projektos, kas nodrošina reālu pamatu maģistra darbu tēmām.

Nākotnē lielāku uzmanību vajadzētu pievērst studiju programmas darba režīmam, jo studiju programmu (vismaz 1. studiju gadā) attiecīgajā kvalitātē reāli var apgūt tikai tie maģistranti, kuri dzīvo Ventspilī vai tās apkārtnē.

Vēlams palielināt potenciālo maģistrantu un pasniedzēju savstarpējos kontaktus – organizēt sapulces vai arī individuālas pārrunas, kurās var iegūt papildus informāciju par studijām un studiju kursu realizāciju.

Īpaša uzmanība jāpievērš akreditāciju materiālu sagatavošanai, būtu nepieciešama darba grupas izveide, kas līdz akreditācijas perioda beigām 2009. gada 31. decembrim izstrādātu attiecīgos materiālus.

Uzņēmējdarbības vadības
maģistra studiju programmas direktors,
prof.

S.Hilkevičs

2008.gada 21. novembrī

A.B.

*M. Jukur
26.11.08.*

VENTSPILS AUGSTSKOLA
INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU FAKULTĀTE

24

Apstiprināts VeA Senāta sēdē

2008. gada 12. novembrī, protokols Nr. 08-09

Senāta priekšsēdētāja: lekt. D.Štefenberga *D. Štefenberga*

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS
PAR

AKADĒMISKO BAKALAUURA STUDIJU PROGRAMMU
„DATORZINĀTNES”

Studiju programmas direktore:

Plūķe

doc., dr.math. Gaļina Hilķeviča

VENTSPILS
2008

24.

SATURS

1.	Studiju programmas mērķi, uzdevumi, apjoms un realizēšanas forma.....	3
2.	Studiju programmas attīstība.....	4
2.1.	Izmaiņas studiju programmā un studiju plānā	4
2.2.	Studiju programmas atbilstība akadēmiskās izglītības standartam.....	4
3.	Studiju programmas praktiskā realizācija	5
3.1.	Pasniegšanas metodes	5
3.2.	Programmas realizācijas resursu analīze.....	5
3.3.	Studentu iesaistīšana pētnieciskajā darbā	11
3.4.	Starpaugstskolu un starptautiskā sadarbība.....	13
3.5.	Sadarbība ar darba devējiem	14
4.	Vērtēšanas sistēma	16
5.	Studenti.....	17
6.	Akadēmiskais personāls	18
7.	Pašnovērtējums.....	20
8.	Priekšlikumi darba kvalitātes uzlabošanai	22
Pielikumi		
1.	pielikums. Kursu „Ciparu elektronika un datoru arhitektūra”, „Programmkontrolieru pamati”, „Datorizētās projektešanas pamati”, „Matemātiskā modelēšana” apraksti.....	24
2.	pielikums. Bakalaaura studiju programmas "Datorzinātnes" studiju plāns	36

1. STUDIJU PROGRAMMAS MĒRKI, UZDEVUMI, APJOMS UN REALIZĒŠANAS FORMA

46.

Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Datorzinātnes” Ventspils Augstskolā tiek realizēta kopš 2002. gada 1. septembra. 2005. gada 23. martā, LR Izglītības un zinātnes ministrijas Akreditācijas komisija uz maksimāli iespējamo laiku – sešiem gadiem akreditēja šo studiju programmu.

Studiju programmas mērķi ir:

- sagatavot speciālistus datorzinātnēs ar plašām zināšanām augstākajā matemātikā, datorzinātņu un inženierzinātņu pamatos, kas ļautu patstāvīgi piemēroties profesionālai darbībai mainīgos darba tirgus apstākļos, ka arī sagatavot studējošos turpmākām zinātniskās pētniecības studijām;
- sniegt studentiem padziļinātas zināšanas matemātiskās modelēšanas jomā, kā arī pamatprasmes un iemaņas datorsistēmu administrēšanā.

Studiju programmas uzdevumi ir:

- nodrošināt studentiem apstākļus un iespējas apgūt zinātniskus pamatus savai profesionālajai darbībai un tālākizglītībai;
- attīstīt studentu zinātniskās analīzes spējas, pedagoģiskās iemaņas, prasmi patstāvīgi risināt problēmas, sekmēt viņu iesaistīšanos praktisku un zinātnisku problēmu risināšanā;
- radīt motivāciju un sekmēt studentu tālākizglītības vajadzību apmierināšanu, tostarp motivāciju turpināt mācības maģistra un doktora līmeņa studiju programmās.

Bakalaura studiju programma „Datorzinātnes” tiek realizēta tikai pilna laika studiju formā. Tās kopējais apjoms ir 120 kredītpunkti, ko studenti apgūst 3 studiju gados (6 studiju semestros).

2. STUDIJU PROGRAMMAS ATTĪSTĪBA

2.1. Izmaiņas studiju programmā un studiju plānā

27.

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Datorzinātnes" studiju plānā tika ieviestas izmaiņas – nozares obligātās izvēles kursu daļa tika papildināta ar jauniem kursiem:

Ciparu elektronika un datoru arhitektūra,
Programmkontrolieru pamati,
Datorizētās projektēšanas pamati,
Matemātiskā modelēšana.

Papildinājumi tika veikti, lai palielinātu studentiem piedāvāto nozares obligātās izvēles kursu klāstu.

Kursu „Ciparu elektronika un datoru arhitektūra” un „Programmkontrolieru pamati” apjoms ir 2 kredītpunkti un to realizēšana tika uzsākta 2007./2008. ak. g. rudens semestrī. Kursa „Datorizētās projektēšanas pamati” apjoms ir 2 kredītpunkti un kursa „Matemātiskā modelēšana” apjoms ir 4 kredītpunkti un to realizēšana tika uzsākta 2007./2008. ak. g. pavasara semestrī. Ar kursu aprakstiem var iepazīties šī dokumenta 1. pielikumā.

Bakalaura studiju programmas „Datorzinātnes” studiju plāns ar veiktajām izmaiņām ir attēlots šī dokumenta 2. pieliekumā.

2.2. Studiju programmas atbilstība akadēmiskās izglītības standartam

Par bakalaura studiju programmas „Datorzinātnes” atbilstību akadēmiskās izglītības standartam liecina programmas studiju plāns, kurš ir pievienots šī dokumenta 2. pielikumā.

3. STUDIJU PROGRAMMAS PRAKTISKĀ REALIZĀCIJA

3.1. Pasniegšanas metodes

28

Studiju programma tiek realizēta ar dažādu studiju formu palīdzību. Tās ir gan lekcijas, gan semināri, diskusijas, praktiskās nodarbības, laboratorijas darbi, literatūras analīze, mācību projekti. Mācību procesa realizēšanā svarīga loma ir dažādiem mācību projektiem, kuri tiek izstrādāti atsevišķos studiju kursos.

Kursos, kas ir saistīti tieši ar datorsistēmu izmantošanu (datorsistēmu uzbūve, programmēšana, datu bāzu un datortīku tehnoloģijas un citos), praktiskās nodarbības tiek organizētas datorklasē. Vajadzības gadījumā pasniedzējs var studentam palīdzēt tieši pie viņa datora, jo praktisko nodarbību laikā katram studentam ir pieejams sava dators. Nodarbību norisē docētāji var izmantot datorprojektoru, kā arī izdales materiālus papīra formā (vidēji viena A4 formāta abpusēji apdrukāta lapa katram studentam vienā nodarbībā). Izmantojot datorprojektoru, pasniedzējs var studentiem norādīt uz svarīgiem vai grūti saprotamiem aspektiem.

Lai izlīdzinātu atšķirīgo zināšanu līmeni programmēšanā, it īpaši pirmā kursa studentiem, tiek piedāvāti interaktīvie apmācību līdzekļi.

Lielākajā daļā kursu mācību materiāli ir pieejami elektroniskā formā (lekciju slaidi, praktisko darbu uzdevumi, kontroldarbi u.c.). VeA docētāji savu kursu izvietošanai izmanto elektronisko apmācības vidi *Moodle*. Tas atvieglo studentiem piekļuvi pie kursa lekciju slaidiem, praktisko darbu uzdevumiem, kā arī pie citiem ar kursu saistītiem dokumentiem un materiāliem. Izmantojot elektronisko apmācības vidi, studentiem ir iespēja iesniegt savus patstāvīgos darbus un kontroldarbus, kā arī izpildīt testus un vēlāk aplūkot sava darba vērtējumu un kļūdu analīzi.

3.2. Programmas realizācijas resursu analīze

Bakalaura studiju programma „Datorzinātnes” līdz 2005. gada augustam tika realizēta Ventspils Augstskolas Ekonomikas un pārvaldības fakultātes (EPF) paspārnē. Pamatojoties uz 16.06.2005. VeA Senāta lēmumu Nr.05-33, uz EPF Informācijas tehnoloģiju nodaļas bāzes 2005. gada 1. augustā tika dibināta Informācijas tehnoloģiju fakultāte (ITF), kuras sastāvā ir divas katedras:

- Matemātikas un dabaszinātņu katedra;
- Datorzinātņu un telekomunikāciju katedra.

2005. gada 1. septembrī tika izveidota vēl viena ITF struktūrvienība - Inženierpētniecības centrs (IPC), bet 2007. gada 21. februārī ar VeA Senāta lēmumu Nr.07-16 – Inženierzinātņu nodaļa.

Bakalaura studiju programma „Datorzinātnes” tiek realizēta iesaistot abu ITF katedru docētājus, kā arī sadarbojoties ar VeA Ekonomikas un pārvaldības fakultāti (ekonomiska rakstura kursu realizēšanā) un Tulkosanas studiju fakultāti (TSF) (svešvalodu kursu pasniegšanai). Galvenokārt bakalaura darbu vadīšanu un recenzēšanu nodrošina VeA ITF docētāji, atsevišķos gadījumos tiek piesaistīti speciālisti ar atbilstošu kvalifikāciju un izglītību no ārpus augstskolas esošām iestādēm un organizācijām.

No 2006. gada 1. novembra līdz 2008. gada 31. jūlijam IT fakultātē tika īstenots projekts „Ventspils Augstskolas bakalaura studiju programmas „Datorzinātnes” modernizēšana” (Nr.2006/0259/VPD1/ESF/PIAA/05/APK/3.2.3.2./0113/0199). Projekta tiešais mērķis bija izveidot un aprobēt trīs jaunus studiju kursus, pilnveidot un modernizēt deviņu esošo studiju kursu metodisko un materiāli tehnisko nodrošinājumu VeA bakalaura studiju programmai „Datorzinātnes” atbilstoši informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) mūsdieni prasībām. Šī mērķa sasniegšanai:

1. Tika izstrādāti trīs jauni studiju kursi un uzlaboti esošo studiju kursu metodiskie materiāli;
2. Tika izveidotas un uzstādītas divas laboratorijas:
  - datorsistēmu un datortīklu laboratorija;
  - programmu izstrādes un rīku laboratorija.

Projekta realizācijā tika iesaistīta lielākā daļa VeA Informācijas tehnoloģiju fakultātes akadēmiskā personāla un VeA Inženierpētnieciskā centra speciālisti.

Sadarbībā ar citu augstskolu kolēgiem VeA ITF piedalījās arī projektā „Datoru matemātisko sistēmu ieviešana mācību procesā augstskolā” (2006/0254/VPD1/ESF/PIAA/06/APK/3.2.3.2./0093/0063).

Projekts tika realizēts no 01.11.2006. līdz 20.08.2008. Projektā, balstoties uz Eiropas un pasaules universitāšu pieredzi, bija paredzēts iegādāties, sagatavot realizācijai un ieviest mācību procesā dabaszinātņu, inženierzinātņu un tehnoloģiju ietilpīgās nozarēs trīs Latvijas lielākajās universitātēs - Latvijas Universitātē, Rīgas Tehniskajā universitātē, Latvijas Lauksaimniecības Universitātē un divās reģionālajās augstskolās - Ventspils Augstskolā un Rēzeknes Augstskolā mūsdienu universālās datoru matemātiskās sistēmas, tajā skaitā tādas datorprogrammas (DP) kā Matlab, Maple, Mathematica, Mathcad. Projekts ietver DP licenču iegādi sadarbības partneru augstskolām, jaunu metodisko līdzekļu izstrādi un matemātikas mācību metožu pilnveidi, ieviešot DP.

Noslēdzies arī projekts “VeA Informācijas tehnoloģiju fakultātes infrastruktūras modernizācija” (Nr.VPD1/ERAF/CFLA/08/NP/1.4.5/0001/000003/012)”.

Projekta izpildes gaitā ir iegādāta datortehnika, serveri un serveru aprīkojums, videokonferenču

iekārtas, datorprogrammatūras licences un cita tehnika VeA Informāciju tehnoloģiju fakultātes vajadzībām.

Projekta realizācijas rezultātā ir uzlabota VeA Informācijas tehnoloģiju materiāli tehniskā bāze un modernizēta mācību vide, kas ļauj uzlabot studiju kvalitāti.

2007./2008. akadēmiskajā gadā VeA darbojas 4 datorklases ar 30-32 datoriem katrā, 2 auditorijas ar 14-16 datoriem un viena auditorija ar 25 datoriem, kas pielāgota matemātiskās modelēšanas un CAD/CAM apmācību vajadzībām. Visi augstskolas administrācijas darbinieki un pasniedzēji ir nodrošināti ar datoriem un arī lielākā daļa lekciju auditoriju ir apgādāta ar datoriem un datu projektoriem. Kopējais datoru skaits augstskolas tīklā ir vairāk kā 250. Vairumam datoru uzstādīta dubultielāde – iespējams strādāt gan ar Linux, gan Windows operētājsistēmām. Plaši tiek izmantotas arī terminālserveru iespējas, kur lietotāji no datoriem var tiem pieslēgties un izmantot specifisku programmatūru vai lielākas skaitļošanas jaudas, tādejādi samazinot tīkla admininstrēšanas un datoru atjaunošanas izmaksas un sniedzot lielākas iespējas tīkla lietotājiem.

2008. gadā vairāku projektu ietvaros tika modernizēts fakultātes tehniskais un mācību aprīkojums. Tika iegādāti apmācību stendi analogās un digitālās elektronikas, mehatronikas un fizikas apmācībām, uzstādītas interaktīvās tāfeles, uzstādīta moderna videokonferenču auditorija, iegādāti serveri, tīkla iekārtas, programmatūra.

VeA ir iekārtota atsevišķa auditorija videokonferencēm. Videokonferenču auditorijā ir notikušas lekcijas un semināri gan Latvijas ietvaros, gan slēdzoties ar ārvalsts augstskolām. Papildus stacionāri uzstādītajām iekārtām, VeA rīcībā ir arī divi pārvietojami videokonferenču iekārtu komplekti.

Nepieciešamās datortehnikas, programmatūras, mācību tehnisko līdzekļu iegādes plāno augstskolas fakultātes, zinātniskās un administratīvās struktūrvienības, savukārt Informātikas un tehnisko mācību līdzekļu (ITML) daļa apkopo šos priekšlikumus un tālāk virza tos apstiprināšanai Senātā. Mācību auditoriju vispārējo tehnisko aprīkojumu, datorklašu un tīkla iekārtu iegādes un uzturēšanas izdevumus plāno ITML daļa.

2008. gadā ir atjaunota kopēšanas un pavairošanas tehnika – iegādāti divi kopētāji ar 75 lapas minūtē pavairošanas jaudu. Papildus tiek lietots arī kopētājs ar 90 kopijas/minūtē jaudu un pavairotājs (risogrāfs) ar 120 lapas/minūtē jaudu. Daļai tīkla drukas iekārtu ir pieejamas gan kopēšanas gan pavairošanas funkcijas. Lielos kopētājus apkalpo un kopēšanas darbus veic atsevišķs darbinieks. VeA lielākoties cenšas izmantot centralizētas tīkla druku iekārtas, kas uzstādītas vairākās vietās.

VeA datortīklā lietotājiem pieejami vairāki servisi, kurus uztur ITML daļa. Kā galvenos no tiem var minēt failu un dublējumkopēšanu, tīkla druku un drukas uzskaiti, e-pasta servisu, Sekmju bāzi,³⁰ tālmācības sistēmu Moodle, Ziņu dēli, Wiki.venta.lv un normatīvo aktu sistēmu VeA NAIS. Šobrīd notiek e-pasta sistēmas migrācija uz GMail servisiem, kas lietotājiem ļaus ne tikai izmantot e-pasta servisus, bet arī pārējās Google aplikācijas (Google Docs, Calendar u.t.t.) līdzīgā apjomā un kvalitātē, kā šo servisu komerciālie klienti, jo Google servisi augstskolām ir pieejami bez maksas. Visi lietotāju faili tiek glabāti uz tīkla serveriem, un tas nodrošina lietotājiem iespēju piekļūt saviem failiem arī no citām vietām ārpus augstskolas. 2008. gadā centralizētais datu glabāšanai studentiem datu apjoms ir palielināts līdz 1 GB, bet pasniedzējiem – līdz 10 GB. Šos limitus nosaka ne tikai pieejamie fiziskie datu glabāšanas resursi, bet arī bojājumpiecietības (visi dati tiek turēti uz bojājumpiecietīgiem sējumiem) un dublējumkopiju veidošanas prasības. Centralizētajiem datiem tiek veikts ik nakts dublējums un tiek uzglabātas 13 pēdējās datu versijas (tai skaitā arī pēdējo 4 nedēļu un 2 mēnešu).

Jau no augstskolas dibināšanas 1997. gadā studentu sekmes tiek uzglabātas un apstrādātas elektroniski. VeA Sekmju bāze nodrošina pilnu personāla un studentu uzskaiti, studiju kursu un studiju programmas saturu uzskaiti, studenta sekmju uzskaiti un nepieciešamās atskaites un pārskatus, tai skaitā diploma pielikumu izveidi. 2005. gadā Sekmju bāze ir papildināta ar Studiju saistību lapu moduli, kas ļauj efektīvāk sekot līdzi studentu studiju procesa saistību izpildei. Nākotnē Sekmju bāzi paredzēts papildināt ar studiju plānošanas moduļiem, kas nodrošinās pārskatu par nodarbību plānojumu, ļaus iegūt datus par studentu, pasniedzēju un auditoriju noslodzi, kā arī sekot līdzi izmaiņām studiju plānā.

2004. gadā VeA tika ieviesta tālmācības sistēma uz atvērtā koda produkta Moodle bāzes. Moodle nodrošina studiju kursu vadību ar pārlūkprogrammu, iespēju attālināti saņemt studiju materiālus, iesniegt patstāvīgos darbus, kārtot pārbaudījumus un veikt citas nepieciešamās darbības attālinātā darba režīmā. Jāatzīmē, ka 2007. gadā šo platformu e-studijām izvēlējās arī Latvijas Universitāte. Augstskolas normatīvo aktu sistēmā (www.venta.lv/nais) ir pieejami VeA Senāta lēmumi. Sistēmā iespējams uzturēt arī pārējo augstskolas struktūrvienību (fakultāšu domju, institūtu padomju un tamlīdzīgi) normatīvo dokumentāciju.

2006. gadā tika izveidota platforma „zināšanu bāzei“ (Knowledge base) – Info dēlis, kurā dažādas VeA struktūrvienības var ievietot un organizēt informāciju darbiniekiem un studentiem. 2007. gadā ar līdzīgu funkcionalitāti tika ieviests augstskolas wiki – wiki.venta.lv.

VeA Ziņu dēlis ir izveidots, lai nodrošinātu ātru iespēju apmainīties ar ziņojumiem darbinieku un studentu starpā. Tajā ir izveidotas vairākas tematiskas sadaļas un nodrošināta piekļuve arī no ārējā

titāla. Plānots, ka Ziņu dēļa vietā nākotnē tiks izveidots plašāks portāls, kurā tiks integrēti gan VeA normatīvo aktu modulis, gan zināšanu bāzes modulis, gan augstskolas kalendārs, kā arī nōdrošināta vienota piekļuve Sekmju bāzei, e-pastam un citiem iespējamiem servisiem.

Līdztekus augstāk minētajiem servisiem ITML daļa uztur arī citus nepieciešamos tīkla pakalpojumus, piemēram, augstskolas mājas lapu, studentu un darbinieku mājas lapas. Tieki pētīti citi iespējamie tīmekļa servisi, kas varētu uzlabot vai labāk nodrošināt VeA IT resursu funkcionalitāti, piemēram, tīkla klāsteru failu sistēmas, serveru virtualizācija un servisu dublējumi un tamlīdzīgi.

2007. un 2008. gadā tika sekmīgi testētas virtualizācijas iespējas ar VMWare un XEN un daļa serveru un servisu jau šobrīd ir pārveidotas par virtuālajām mašīnām un arī turpmāk tiks pamatā attīstītas virtualizācijas tehnoloģijas.

Lokālā tīkla centrālie mezglpunkti ir izvietoti 3 telpās – katrs savā korpusā. Visi datori ir tīklā ar 1 Gbps vai 100 Mbit slēgumu, un visi jaunie savienojumi tiek ierīkoti tikai ar 1 Gbps slēgumu. Mezglunki savā starpā ir savienoti ar optiskajām šķiedru līnijām, kas nepieciešamības gadījumā var nodrošināt arī 10 Gbps un ietilpīgāka tīkla muguraula izveidi.

Studentu dienesta viesnīcā Augstskolas B korpusā ir izveidots datortīkls daļēji ar augstskolas un daļēji - ar pašu dienesta viesnīcas iedzīvotāju palīdzību. No augstskolas puses dienesta viesnīcā ir izveidots maģistrālais tīkls ar tīkla pieslēguma skapjiem katrā stāvā, bet studenti ierīko pieslēgumu no savas istabiņas līdz tīkla skapim. No 2008. gada sākuma dienesta viesnīcas iemītniekiem pēc izvēles ir pieejams arī komerciālie Interneta pakalpojumu sniedzēji.

2006. gadā pabeigts ierīkot bezvadu tīklu, kas pamatā pārklāj augstskolas un dienesta viesnīcas telpas.

2007. gadā Interneta pieslēgums augstskolai ir palielināts no 16 Mbps līdz 50 Mbps. Interneta pieslēgumu augstskolai nodrošina VAS VITA. Jāatzīmē, ka šādas līnijas ietilpība tikai daļēji nodrošina augstskolas nepieciešamības. Salīdzinot ar pārējām Eiropas valstīm, ir jākonstatē, ka lielākajā daļā no tām ir izveidoti 10 un vairāk Gbps nacionālie pētniecības un akadēmiskie tīkli (NREN) un augstskolas savā starpā ir saslēgtas vismaz ar 1 Gbps tīkliem. Atšķirībā no Latvijas, pārējās Eiropas valstīs šāda tīkla izveidošana un uzturēšana tiek ievērojami atbalstīta ar valsts un ES fondiem, jo skaidrs, ka augstskolas pašas nevar segt šādu līniju uzturēšanu pēc komerctrarifiem.

2004. gada vasarā ar Ventspils Domes un KTH palīdzību, VeA izveidoja slēgumu starp VeA un KTH caur zemjūras optisko kabeli Ventspils-Foresunda-Stokholma. 2006. gadā VeA ar Ventspils pilsētas domi Ventspils pilsētā izveidoja optisko datu pārraides tīklu un līdz ar to kļuva iespējams nodrošināt pilnu optisko slēgumu starp šo zemjūras kabeli, VeA un VSRC (Ventspils starptautisko

33

radioastronomijas centru). Slēguma caurlaide ir 1Gbps un šo slēgumu var izmantot VeA un KTH, lai izveidotu augstas ietilpības datu pārraidi, piemēram, ļoti garas bāzes interferometrijas datu pārsūtīšanu no VSRC uz JIVE datu centriem Holandē. Nepieciešamības gadījumā ir iespējams uzstādīt jaudīgāku datu pārraides aparātu un nodrošināt 10 Gbps un jaudīgākus slēgumus, kas ir vitāli nepieciešami izvēršot VeA zinātnisko darbību. 2008. gadā šo pieslēgums Zviedrijas pusē tika pa tiešo pievienots NORDUNET un testa pārbaudes uzrādīja datu pārraides ātrumu līdz pat 950Mbps starp Ventspili un JIVE Holandē.

Studenti un docētāji mācību procesa nodrošināšanai izmanto Ventspils Centrālās zinātniskās bibliotēkas pakalpojumus. Augstskolas telpās darbojas šīs bibliotēkas VeA nodaļa. VeA bibliotēka izvietota divos stāvos, kurā ir 100 lasītāju vietas un vairākas speciāli aprīkotas multimediju darba vietas. Bibliotēkas fondu 2008.g. veido 23 000 sējumu tai skaitā ≈1000 audiovizuālo materiālu (audio un videokasetes, CD-ROM) matemātikā, datorzinībās, pārvaldībā, ekonomikā, jurisprudencē, filozofijā, psiholoģijā, valodniecībā, translatatoloģijā, literatūrzinātnē, u.c).

Pilnvērtīgu studiju nodrošināšanai bibliotēkas fondos pieejama pasaule atzīta un autoritatīva jaunākā mācību periodika. Tieši IT fakultātes vajadzībām 2008. gadā paredzēti 10 310 Ls mācību grāmatu iegādei. Bibliotēkas fondu papildināšanu koordinē bibliotēkas konsultatīvā padome, kurā aktīvi piedalās augstskolas docētāji, komplektēšanas darbā aktīvi izmantojot izdevniecību reklāmu katalogus un interneta iespējas.

2007. gada 23. oktobrī tika noslēgts sadarbības līgums starp Ventspils Augstskolu un SIA Microsoft Latvia. Sadarbības līguma mērķis ir veicināt augstas kvalitātes apmācību jaunākajās tehnoloģijās, nodrošināt studentiem un mācībspēkiem piekļuvi visjaunākajām tehnoloģijām. Parakstītais līgums nodrošinās sadarbību 3 gadiem. Sadarbības līguma pielikumā ir rīcības plāns, kurš ietver sadarbības aktivitātes tekošajam mācību gadam un šāds aktivitāšu plāns jāsastāda katru mācību gadu. Rīcības plāns ietver tādas aktivitātes kā:

- *Microsoft IT Academy* programmas ieviešana un attīstība;
- mācībspēku apmācība un sertifikācija;
- studentu sertifikācija;
- *Microsoft Latvia Academic Day*;
- *Academic Days for Students*;
- dalība starptautiskajās konferencēs;
- vieslekciju organizēšana.

Sadarbības līguma ietvaros VeA kļuva par *Microsoft IT Academy* programmas dalībnieci.

2007./2008. akadēmiskā gada pavasara semestrī tika sagatavots lekt. Kaspars Kondratjevs, kurš docē kursu „Datu bāzu tehnoloģijas”, kursu pasniegšanai *Microsoft IT Academy* programmas ietvaros. Viņš apmeklēja Baltijas Datoru Akadēmijas organizētos kurus „Implementing a Microsoft SQL Server 2005 Database” (2779). 2008./2009. akadēmiskā gada rudens semestrī viņš kārtos eksāmenu, kas dod tiesības apmācīt studentus un līdz ar to kursa „Datu bāzu tehnoloģijas” ietvaros studentiem būs iespējams kārtot oficiālos Microsoft eksāmenus un saņemt sertifikātus. 5 labākajiem studentiem šos kursus ir iespējams kārtot bez maksas. Kursa „Vizuālās programmēšanas valodas” docētājs lekt. Jānis Hofmanis arī plāno kārtot eksāmenu un saņemt sertifikātu „Programming with C#” (2124), tas studentiem sniegs iespēju saņemt Microsoft sertifikātus programmēšanas valodā C#. Rīcības plāna ietvaros 23. oktobrī tika organizētu Microsoft akadēmiskā diena studentiem, kur stāstīja par Microsoft jaunākajām tehnoloģijām, konkursiem un citām sadarbības iespējām. Doc. G. Hilkeviča, lekt. E. Vītola piedalījās Microsoft Akadēmiskajā dienā docētājiem. Sadarbības līguma ar Microsoft ietvaros 2007./2008. gadā ir notikušas vairākas vieslekcijas:

- 12. maijā notika vieslekcija topošajiem programmētājiem „VS2008 un LINQ”.
- 14.maijā informatīvais seminārs „Microsoft Office 2007 jaunās iespējas un priekšrocības” studentiem un pasniedzējiem.
- 19.maijā seminārs par intelektuālā īpašuma jautājumiem „Kā efektīvi pārvaldīt IT riskus, izprotot programmatūras licencēšanu un resursu pārvaldību” studentiem un pasniedzējiem.

3.3. Studentu iesaistīšana pētnieciskajā darbā

Pamatā bakalaura studiju programmas „Datorzinātnes” studenti pētniecisko darbu veic studiju ietvaros rakstot bakalaura darbu.

VeA ITF docētāji piedalās dažāda veida zinātniski pētnieciskajos projektos Ventspils, Latvijas un starptautiskajā līmenī. ITF rīcībā esošie resursi veido labu priekšnosacījumu projektu īstenošanai. Darbs projektos ir integrēts mācību procesā un, piedalīšanās tajos, paplašina docētāju redzesloku un cel to kvalifikāciju. Projektu darbībā tiek iesaistīti arī studenti.

Reizi divos gados VeA tiek organizēta starptautiska līmeņa zinātniskā konference „Information Society and Modern Business”, kurā aktīvi piedalās gan pasniedzēji, gan studenti.

Kopš 2004.gada augstskolā ik gadu notiek Ventspils Augstskolas Studentu zinātniskā konference, kurā aktīvi piedalās ar referātiem arī bakalaura studiju programmas „Datorzinātnes”

studenti. 2008. gada 24. aprīlī Ventspils Augstskolas Studentu zinātniskajā konferencē ar referātiem piedalījās 12 bakalaura studiju programmas „Datorzinātnes” studenti.

2007. gada 9.-13. septembrī Rīgas forumā „INOVĀCIJAS ARĒNA”, kura ietvaros notika Robotu un tehnoloģiju diena, ar saviem robotiem piedalījās divas 3. kura studentes.

Ar VeA mācību un zinātnisko darbu ir cieši saistīta arī VeA Inženierpētniecības centra (IPC) darbība. IPC uzdevumi ir:

- veikt lietišķos pētījumus matemātiskajā modelēšanā, elektronikā un elektrotehnikā (E&E) un ar tām saistītos virzienos;
- veikt pētījumus lietišķo informācijas tehnoloģiju jomā;
- piedalīties maģistra un doktora līmeņa speciālistu sagatavošanā savas zinātniskās darbības virzienos;
- piedalīties bakalauru, maģistru un doktoru studiju programmu realizēšanā, elektronikas, fizikas, matemātikas un datorzinātņu kursu pasniegšanā.

VeA IPC ir svarīgs tālejošs plāns – attīstīt Ventspili par Kurzemes reģiona zinātnes centru elektronikas, telekomunikāciju, datorprojektēšanas un matemātiskās modelēšanas virzienos.

VeA IPC strādā vairāki pētnieki ar doktora grādu, kuri strādā arī kā docētāji VeA ITF. IPC ir būtiska loma ITF studiju procesā, jo vairāki absolvēti savas bakalaura darba tēmas ir saistījuši ar IPC. Arī vecāko kursu studenti ir aktīvi iesaistījušies IPC darbībā, piedaloties dažādos zinātniskos projektos kopā ar IPC pētniekiem.

VeA ITF cieši sadarbojas ar vēl vienu VeA zinātnisko institūtu – Ventspils Starptautisko Radioastronomijas centu. Ventspils Starptautiskais Radioastronomijas centrs (VSRC) kā Latvijas Zinātņu akadēmijas struktūrvienība ir dibināts 1994.g. 22.jūlijā, kad, izpildot LR Ministru Kabineta 1994.g. 19.jūlija rīkojumu Nr.392-р "Par Ventspils Starptautisko Radioastronomijas centru", tika izveidota valsts komisija un no Krievijas armijas pārņemts karaspēka daļas Nr. 51429 nekustamais īpašums (objekts "Zvaigznīte"). Bez jau tradicionālajiem fundamentālajiem pētījumiem radioastronomijā VSRC paredzēts attīstīt arī pētījumus ģeoinformācijas satelīttehnoloģijās un citās lietišķajās kosmiskajās tehnoloģijās.

Vairāki bakalaura studiju programmas „Datorzinātnes” otrā un trešā kura studenti ir iesaistījušies gan VSRC, gan IPC darbā un piedalās šo VeA zinātnisko institūtu realizētajos zinātniski pētnieciskajos projektos.

Ventspils Augstskola no 2007.gada 17.septembra līdz 2008.gada 31. augustam realizēja projektu “Laboratoriju iegāde un zinātnes infrastruktūras attīstība Ventspils Augstskolā un Ventspils

Augstskolas Starptautiskā Radioastronomijas centra bāzē”, kura gaitā tika modernizēta gan VeA,¹⁶ gan Ventspils Starptautiskā radioastronomijas centra infrastruktūra.

Projekts tika realizēts ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu Eiropas Reģionālās attīstības fonda programmas „Atbalsts zinātniskās infrastruktūras modernizēšanai valsts zinātniskajās institūcijās” pasākuma „Atbalsts lietišķās zinātnes attīstībai valsts zinātniskajās institūcijās” ietvaros.

Projekta vispārējais un ilgtermiņa mērķis ir attīstīt ar inženierzinātnēm un tehnoloģijām saistīto studiju un zinātniskās pētniecības infrastruktūru.

Šobrīd ir pabeigtas visas plānotās projekta aktivitātes – pabeigtī būvniecības darbi VSRC un piegādātas mēbeles un aprīkojums kā VSRC telpām, tā arī vairākām VeA laboratorijām: Datoristēmu, datortīku un telekomunikāciju laboratorijai, Matemātikas modelēšanas laboratorijai, CAD/CAM/CAE laboratorijai, Elektronikas laboratorijai.

3.4. Starpaugstskolu un starptautiskā sadarbība

Starp VeA un citām Latvijas augstskolām ir izveidojusies cieša sadarbība dažādās jomās. VeA aktīvi piedalās dažādos projektos. Kā jau tika minēts VeA IT fakultāte piedalījās projektā „*Datoru matemātisko sistēmu ieviešana mācību procesā augstskolā*” (2006/0254/VPD1/ESF/PIAA/06/APK/3.2.3.2./0093/0063) kopā ar Latvijas Universitāti, Rīgas Tehnisko universitāti, Latvijas Lauksaimniecības Universitāti un Rēzeknes Augstskolu.

IT fakultātes īstenotajā projekta „*Ventspils Augstskolas bakalaura studiju programmas „Datorzinātnes” modernizēšana*” (Nr.2006/0259/VPD1/ESF/PIAA/05/APK/3.2.3.2./0113/0199) ietvaros 2007./2008. ak.g. notika pieredzes apmaiņas braucieni uz Liepājas Pedagoģijas Akadēmiju, Rīgas Tehniskās universitātes Liepājas filiāli, Daugavpils Universitāti un Rēzeknes augstskolu, kā arī uz Agderes Universitāti Norvēģijā un Kauņas Tehnisko Universitāti, kur VeA docētāji iepazinās ar radniecīgo programmu realizāciju.

Īpaša sadarbība starp Latvijas augstskolām ir izveidojusies e-apmācības jomā. Šeit kā partneri jāmin Latvijas Universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte, Latvijas Lauksaimniecības Universitāte, Liepājas Pedagoģijas Akadēmija, Daugavpils Universitāte, Vidzemes Augstskola.

Ventspils Augstskolai ir noslēgti Socrates/Erasmus līgumi ar vairāk kā 10 Eiropas augstskolām par studentu apmaiņu.

2007./2008. ak.g. Socrates Erasmus projekta ietvaros trīs IT fakultātes 2. kursa studentes Ilze Vēvere, Dana Zemture un Vita Baumane studēja Karlovas Tehnoloģiju institūtā Īrijā.

Kontakti ar Zviedrijas Karalisko Tehnoloģiju Institūtu (KTH) ir ļāvuši realizēt ātrgaitas interneta sakarus ar Zviedriju, kas paver jaunas iespējas apmācību procesā un zinātniskajā sadarbībā.

Uz šo brīdi Ventspils Augstskolai ir ļoti daudz sadarbības partneru. Ir svarīgi panākt, lai Ventspils Augstskolai un tās pētnieciskām iestādēm nākotnē varētu piesaistīt pietiekami daudz jaunu kvalificētu cilvēku.

3.5. Sadarbība ar darba devējiem

Studiju programmas izstrāde notika tiešā sadarbībā ar valstī vadošajiem speciālistiem IT jomā un tā tika veidota kā akadēmiska studiju programma. Tādēļ programmas absolvēti tiek motivēti turpināt studijas maģistra un pēc tam doktora līmeņa programmās. No studiju programmas absolvētu kopēja skaita (153) turpina studijas VeA ITF dabas zinātnu maģistra studiju programmā datorzinātnēs (47), kas sastāda 30,7%. Interese nodarboties ar pētniecisko darbu tiek apmierināta, piesaistot studentus IPC un VSRC zinātnisko projektu izpildei. VSRC un IPC ir galvenie pētnieciskā darba devēji studiju programmas absolvētiem.

Nodibinājums "Ventspils Augsto tehnoloģiju parks (VATP)" ir izveidots 2005. gada sākumā, apvienojot tā dibinātāju zināšanas un kompetenci. VATP izveidē piedalījās 7 organizācijas - Ventspils brīvostas pārvalde, Ventspils Augstskola, SIA „Industriālās Investīcijas”, "Latvijas elektronikas un elektrotehnikas rūpniecības asociācija", "Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības uzņēmumu asociācija", SIA „Siemens” un "Zernike Group Holding B.V."

VATP mērķis ir apsaimniekot tā pārziņā esošo teritoriju un fizisko infrastruktūru, kā arī organizēt pasākumus, lai veicinātu augsto tehnoloģiju nozaru - informāciju tehnoloģiju, telekomunikāciju, elektronikas, mašīnbūves, rūpnieciskās automatizācijas, datordizaina un kosmosa tehnoloģiju - attīstību Ventspils pilsētā.

Nodibinājums „Ventspils Augsto Tehnoloģiju parks” (VATP) atbalsta zinātnes, pētniecības un izglītības attīstību Ventspilī, jo no to kvalitātes ir atkarīga augstas pievienotās vērtības rūpniecības attīstība pilsētā.

Tuvāko divu gadu laikā plānots paplašināt Ventspils Augsto tehnoloģiju parku (VATP), izbūvējot papildus infrastruktūru esošajiem parka uzņēmumiem, kā arī jauniem tehnoloģiju uzņēmumiem.

Apzināts, ka plašākas telpas būs nepieciešanas vismaz astoņiem informāciju tehnoloģiju un elektronikas uzņēmumiem, kas šobrīd darbojas biznesa inkubatoros Ventspils pilsētā (VATP biznesa inkubatorā un Ventspils digitālā centra biznesa inkubatorā). Bez tam, attīstību plāno arī esošie

IP

tehnoloģiju parka nomnieki – Ventspils elektronikas fabrika, Siemens, Inspecta un Ventspils Augstskolas Inženierpētniecības centrs. Kopējais būvniecības apjoms pārsniegs 6500 kvaadrātmetrus. Studentiem, kuri vēlas paši dibināt savu uzņēmumu, tādu iespēju sniedz Ventspils Biznesa inkubators. Ventspils Biznesa inkubators tika izveidots 2005. gadā uz Ventspils Augstskolas bāzes. Biznesa inkubators atrodas Ventspils Augstskolas C un E korpusos un to pārvalda nodibinājums „Ventspils Augsto tehnoloģiju parks”. Biznesa inkubatora galvenais uzdevums ir radīt sekmīgus jaunus uzņēmumus, kas, atstājot inkubatoru, būtu finansiāli un ekonomiski patstāvīgi, kā arī radīt jaunas darba vietas, veicināt sabiedrisko aktivitāti, tehnoloģiju komercializāciju. Uzņēmumu inkubēšanas periods – līdz 3 gadiem. Pašlaik Ventspils Biznesa inkubatora paspārnē jau strādā 19 uzņēmumi, 6 no kuriem (SIA „Kurzemes datorcentrs”, SIA „Dynamic Research”, SIA "Hansa Internets", SIA "Ventspils Informātikas un Elektronikas pakalpojumi", SIA "SKINS.LV", SIA "Compart") strādā studiju programmas absolventi un studenti, pie kam 3 (SIA „Dynamic Research”, SIA "Ventspils Informātikas un Elektronikas pakalpojumi", SIA "SKINS.LV") uzņēmumu valdes priekšsēdētāji ir studiju programmas absolventi un studenti.

Uzņēmuma SIA „Mobilās sistēmas” (mobilo kontroles sistēmu mobilo aplikāciju izstrāde), kurš jau izgāja inkubācijas periodu un pārgāja uz VATP, dibinātājs arī ir VeA ITF bakalaura studiju programmas „Datorzinātnes” pirmā izlaiduma absolvents Andis Dembovskis.

Sadarbība ar darba devējiem notiek arī ārpus Ventspils. 2007./2008. ak. gada sākumā notika tikšanās, kurā piedalījās VeA ITF docētāji un darba devēju pārstāvji no IT nozares organizācijām: SIA „Tilde”, „Datorzinību centrs” „Telecentrs” u.c. Tikšanās laikā tika apspriesti tādi jautājumi, kā:

  kā piesaistīt jaunus studentus;

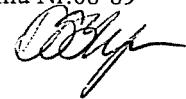
  kādi speciālisti ir nepieciešami darba tirgū

  u.c.

Viedokļu apmaiņa starp akadēmisko vidi un darba devējiem regulāri notiek arī Microsoft un LIKTA organizēto konferenču ietvaros.

APSTIPRINĀTS,
ar 2008.gada 12. novembrī
VeA Senāta sēdes
lēmumu Nr.08-89

12.9.

**VENTSPILS AUGSTSKOLA
TULKOŠANAS STUDIJU FAKULTĀTE**

Programmas kods 4222208

**Profesionālās augstākās izglītības studiju
programmas „Tulkošana vācu – latviešu –
krievu/angļu valodā” profesionālā bakalaura grāda
tulkošanā un tulka, tulkotāja kvalifikācijas iegūšanai**

2007./2008. m.g. pašnovērtējuma ziņojums

Programmas direktore:
asoc.prof. Dr. philol. Dipl.iur. Valda Rudziša

Ventspils 2008

12.9.

180

1. Studiju programmas uzdevumi

2005. gada decembrī uz sešiem gadiem tika akreditēta profesionālā bakalaura studiju programma „Tulkosana vācu – latviešu – angļu/krievu valodā” (turpmāk tekstā – studiju programma).

Studiju programmas **galvenie uzdevumi**, nemot vērā akreditācijas noteikumus ir:

- izglītot augsta līmeņa tulkus un tulkotājus tautsaimniecībai nepieciešamās nozarēs;
- sekmēt to konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos un starptautiskajā darba tirgū, t.sk. Eiropas Savienības institūcijās;
- īstenot padziļinātu zināšanu apguvi, kas nodrošina iespēju patstāvīgi izstrādāt tulkosanas metodiku un veikt tulkosanas pasūtījumus aizvien jaunās nozarēs.

1.1. Programmas saturs, struktūra un plānojums

Programmas saturu, struktūru un plānojumu nosaka valsts otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standarts (LR MK 20.11.2001. g. noteikumi Nr.481), 5. kvalifikācijas līmeņa profesijas standarts „Tulks” (reģistrācijas Nr. PS 0101, apstiprināts ar IZM 2002. g. 10. jūlija rīkojumu Nr. 405) un 5. kvalifikācijas līmeņa profesijas standarts „Tulkotājs” (reģistrācijas Nr. PS 0102, apstiprināts ar IZM 2000. g. 10. jūlija rīkojumu Nr. 405).

Programmas ilgums 4 gadi (8 semestri) – pilna laika klātiesenes studijas

Programmas apjoms 160 kredītpunktu (turpmāk tekstā KP)

Kredītpunktu saturs: 1 KP atbilst studējošā 40 akadēmisko stundu darba apjomam, kurā līdz 50 procentiem stundu paredzēts kontaktstundām.

1.2. Iegūstamā kvalifikācija un grāds

Pēc bakalaura programmas apguves piešķir piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju „tulks” un „tulkotājs” un profesionālo bakalaura grādu tulkosanā vācu – latviešu – angļu/krievu valodā. 9

2. Studiju programmas attīstība

Studiju programmas **plānotais rezultāts** ir speciālisti tulkosanas jomā, kuri spēj sekmīgi darboties starptautiskās organizācijās multikulturālā vidē, Latvijas valsts institūcijās un privātos uzņēmumos, kuros veicami tulkosanas darbi, kā arī tulkosanas birojos, apliecinot spēju patstāvīgi apgūt visdažādākās tulkojamo nozaru tekstu jomas, kā arī efektīvi organizēt apjomīgu tulkosanas pasūtījumu izpildi komandā, izmantot tulkosanas procesā tulkosanas programmatūras (piemēram, TRADOS) un atrisināt aktuālas terminoloģijas problēmas atbilstīgajās darba valodās.

Studiju programmas absolventu iegūtais teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu līmenis ļauj turpināt studijas atbilstīgajās humanitāro

180.

zinātņu maģistra līmeņa studiju programmās, kā arī patstāvīgi pilnveidot savas zināšanas un prasmes, lai piemērotos profesionālai darbībai mainīgos darba tirgus apstākļos.

Lai nodrošinātu studiju programmas attīstību un tā piemērotību mainīgajiem tirgus apstākļiem, absolventu konkurētspēju tajā, nepieciešams īpašu uzmanību pievērst šādiem aspektiem:

1. Studējošo sastāvs un tā uzlabošana
2. Studiju programmas saturs un tā pilnveide;
3. Docētāji un to metodiskā darba pilnveide

2.1. *Studējošo sastāvs*

2.2. *Studējošo skaits programmā 2006/2007. m.g.*)*

1.kurss	2. kurss	3. kurss	4. kurss
23	17	7	10

2006. gada rudenī imatrikulēto skaita pieaugums izskaidrojams ar budžeta vietu palielinājumu studiju programmā (no IZM piešķirtas 15 papildus budžeta vietas).

*) ziņas uz 2007.g. septembri

2.3. *Studiju programmas saturs un tā pilnveide*

2.3.1. *Izmaiņas esošajā studiju programmā*

Līdz šim viens no studiju programmas plānošanas trūkumiem bija tās studiju kursu samērā neviemērīgais sadalījums pa semestriem. Ar 2007. gada rudens semestri vairāki studiju kursi ir pārcelti uz citiem semestriem, ievērojot to savstarpējo saistību un nepārtraucot atsevišķu studiju aspektu nepārtrauktību.

Tā kā pēc studiju programmas apguves tiek piešķirta profesionālā kvalifikāciju „tulks” un „tulkotājs” un profesionālais bakalaura grāds tulkošanā, tajā liela uzmanība tiek pievērsta ar profesionālo darbību saistītiem aspektiem. Tulkosanas kursos ir izvēlēta tāda tematika, kas šobrīd ir aktuāla tulkošanas darba tirgū. Lai topošie tulki un tulkotāji veiksmīgāk integrētos tajā, nozares profesionālās specializācijas kursu ietvaros studējošajiem tiek sniegtas pamatzināšanas, kas nepieciešamas savas komercdarbības uzsākšanai. Tā, piemēram, kursā “Juridiskā terminoloģija” tiek apskatīti ne tikai terminoloģijas jautājumi saistībā ar komercdarbību, bet arī analizēti jautājumi par sabiedrības veidiem un to dabināšanas priekšnosacījumiem Latvijā. Kursā “Dokumentu tulkošana” tiek analizētas un tulkotas sabiedrību reģistrācijas apliecības, vienlaicīgi iepazīstinot studējošos ar Uzņēmumu reģistra darbību Latvijā. Kursā “Ekonomikas valoda, V” ietvaros tiek salīdzināti Vācijā un Latvijā pastāvošie sabiedrību veidi. Kursā “Uzņēmējdarbības terminoloģija” studējošie vienlaikus apgūst ne tikai atbilstīgo terminoloģiju, bet arī uzņēmuma saimnieciskās darbības svarīgākos aspektus un cursos “Rakstiskā tulkošana: mārketinga un reklāma, V-L-V”, “Ievads mārketingā” un

132

“Rakstiskā tulkošana: finansu darījumi, V-L-V” tiek sniegtas pamatzināšanas par uzņēmuma reklāmu un finansēm. Kurss “Lietvedības pamati” sniedz ieskatu par to, kā organizējama un kārtojama biroja lietvedība. Tādējādi studējošajiem tiek sniegtas pamatzināšanas gan jautājumos par uzņēmuma dibināšanu, kā arī par tā darbības svarīgākajiem aspektiem. Šīs pamatzināšanas, mūsuprāt, ir pietiekamas, lai jaunais speciālists spētu patstāvīgi nodarboties ar jautājumiem par sava uzņēmuma (tulkošanas biroja) dibināšanu.

Aktuālas izmaiņas ir izdarītas Rakstiskās tulkošanas kursā 3. un 4.semestrī, proti, izstrādājot un piedāvājot tajā tēmas, kas saistītas ar tekstu tulkošanu kokapstrādes jomā, kā arī tehnisko tekstu tulkošanas specifika (gan tikai ūss ieskats).

2.3.2. Studiju programmas kvalitātes pārvaldība

Izdarot nepieciešamās izmaiņas studiju programmā, tiek ņemts vērā studējošo viedoklis.

Lai pilnveidotu studiju darbu un nodrošinātu tā kvalitāti, ir nodibināta studiju programmas padome, kurā ņem dalību arī divi pārstāvji no studentu vidus. Jāatzīst, ka studentu pārstāvji šīs padomes darbībā pārāk aktīvi iesaistīti netiek, jo, ņemot vērā nelielo studentu skaitu studiju programmā, docētājiem ir iespēja uzklasīt praktiski visu studējošo viedokļus, jo īpaši anonīmajās aptaujās, kas tiek veiktas studiju kursa noslēgumā un ko katrs docētājs organizē individuāli atgriezeniskās saiknes nodrošināšanai.

Jānorāda, ka vislabākās idejas par veicamajām izmaiņām studiju programmā spēj sniegt tie studējošie, kuriem ir saikne ar **praksi**, proti, 7. semestra studenti, kas parasti studiju padomes darbā iesaistīti netiek.

Izdarot nepieciešamās izmaiņas studiju programmā tiek ņemts vērā arī to absolvēntu viedoklis, ar kuriem ir kontakti fakultātes kolēģiem. (konkrētās izmaiņas skat.iepriekš).

Runājot par patstāvīgā darba formām, jānorāda, ka labu iespēju tā organizācijai sniedz VeA piedāvātā virtuālā mācību vide. Vairāki mūsu docētāji jau veiksmīgi ir izveidojuši savu kursu virtuālās vides vietnes (lektore Lile Reifa, lektors Tomass Levandovskis), uzdodot studējošajiem viņiem piemērotā laikā un vietā veikt ne tikai kārtējos uzdevumus vai vingrinājumus, bet arī individuālus darbus patstāvīgi.

Tā kā zināšanu līmenis studiju grupās ir ļoti atšķirīgs, tiem studējošajiem, kuriem ir problēmas apgūt mācību vielu, tiek piedāvātas papildu nodarbības, uzdodot papildu uzdevumus zināšanu uzlabošanai un nostiprināšanai (galvenokārt darbā ar TRADOS). Lai atkārtotu un nostiprinātu lekciju un praktisko nodarbību laikā gūtās zināšanas un iemaņas, studējošajiem regulāri tiek uzdoti mājas darbi, kuru forma ir atkarīga no attiecīgā studiju kursa specifikas: dažādi praktiski vingrinājumi (galvenokārt svešvalodu kompetences padziļināšanas kursos, tulkojumu veikšana (nozares specializācijas kursos), semestra darbu rakstīšana un zinātniskās literatūras studēšana (nozares teorēriskajos pamatkursos). Lai nodrošinātu patstāvīgo darbu studējošajiem, Germānistikas katedra projekta „Tulkošanas studiju akadēmisko resursu izstrādes zinātniskie pamatprincipi un praktiskie aspekti” ietvaros VeA bibliotēkas telpās ir izveidojusi mediotēku ar esošajiem

132

153

bibliotēkas resursiem, kā arī Berlīnes universitātes dāvinātajiem multimēdiju mācību materiāliem. Šeit studējošajiem ir iespēja patstāvīgi vingrināties atsevišķos valodu aspektos, patstāvīgi apgūt noteiktas tematiskās jomas svešvalodās, kā arī skatīties filmas svešvalodās un televīzijas pārraižu ierakstus. Šajā aspektā viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir pašu docētāju motivēšana aicināt studējošos izmantot mediotekā pieejamos materiālus, jo līdz šim mediotekas dāvātās iespējas netiek izmantotas pārāk aktīvi.

Studiju programmas vājā vieta vēl aizvien ir nepietiekamā saikne ar potenciālajiem darba devējiem, taču regulāru pasākumu organizēšanai ar darba devējiem ir nepieciešams papildu finansējums, kas šobrīd nav pieejams vajadzīgajā apjomā (semināru un lekciju organizēšanai ar darba devēju pārstāvjiem). Iespēju robežās studiju programmas docētāji piedalās to darba devēju saraksta sastādišanā, kuri piedalās katru pavasari VeA Karjeras dienās. Atskaites periodā gan šajās dienās piedalījās tikai viens uzņēmums, kas kā darba devējs (gan tikai daļēji) varētu sadarboties ar mūsu studiju programmu. Kā pozitīvs pasākums, kas veicina saikni ar darba devējiem, ir atzīmējams studiju programmas studējošo ekskursijas uz Vācijas-Latvijas kopuzņēmumiem Ventspilī kā arī piedalīšanās Vācu kultūras biedrības organizētajos pasākumos, kuros parasti piedalās arī attiecīgo kopuzņēmumu pārstāvji.

Viens no nākotnē veicamajiem uzdevumiem ir aktīvāka darba devēju no tulkošanas jomas uzaicināšana piedalīties **VeA karjeras dienās**. Turpmāk nodibināma ciešķa saikne ar darba devējiem arī bakalaura darbu izstrādes un aizstāvēšanas procesā.

Studiju programmas **stiprā puse** ir docētāju un studējošo mobilitāte Eiropas Savienības projektu ietvaros. Studiju programmā jau astoto gadu strādā vieslektors no Vācijas, vidēji četri studējošie gadā vienu semestri studē kādā no VeA partneraugstskolām Vācijā.

Tomēr jāatzīst, ka ne pārāk aktīvi notiek **docētāju mobilitāte piedāvāto Eiropas Savienības projektu ietvaros**, kaut arī ERASMUS/SOCRATES programmas ietvaros tiek piedāvāts pietiekams finansējums.

2.3.3. Jauns studiju saturs

Īoti svarīgs aspeks ir **tulkošanas tehnoloģiju** ieviešana studiju procesā. Pie tā studiju programma ir strādājusi vairākus gadus, pirmkārt, sadarbojoties ar Flensburgas augstskolu (attiecīgo kursu pasniegšanas metodika), otrkārt, nodibinot kontaktus ar datorizētās tulkošanas programmatūru piegādātājiem (datorizētās tulkošanas programmatūru iegāde).

Lai nostiprinātu tulkošanas tehnoloģiju zināšanas un prasmes, nepieciešams pēc kursa "Ievads datorizētājā tulkošanā" 3.semestrī turpināt šo zināšanu pielietojumu visos rakstiskās tulkošanas kursos. Lielis trūkums šobrīd ir tas, ka mēs neveidojam terminoloģijas un tulkojumu datu bāzes rakstiskās tulkošanas kursos.

Skat arī sadaļu "Izmaiņas esošajā studiju programmā"

Studiju programmas absolventi

Studiju programmas viens no galvenajiem mērķiem ir, kā jau minēts akreditācijas ziņojumā, sagatavot speciālistus, kuri spēj profesionāli veikt

064

tulkošanas darbus dažāda veida Latvijas un starptautiskajās un nacionālajās institūcijās, uzņēmumos un birojos. Kā liecina Tulkošanas studiju fakultātes projekta "Profesionālās orientācijas tīmekļa vietnes tulki.venta.lv izveide" sadaļas "VeA TSF absolventu iekļaušanās darba tirgū Latvijā un citur pasaule" rezultāti, mūsu absolventi ir sekmīgi integrējušies darba tirgū. Tā kā pieprasījums pēc tulkošanas pakalpojumiem pēdējos gados ir pieaudzis, VeA tulkošanas studiju programmu absolventiem atrast darba vietas nav problēmu. To vidū bezdarbnieku nav, un tie absolventi, kas nestrādā tulkošanas birojos, strādā tādās jomās, kas tiešā veidā ir saistīti ar tulkošanas jomu (Latvijas-Vācijas kopuzņēmumi, tūrisma biroji), vienlaicīgi sadarbojoties ar tulkošanas birojiem kā līgumtulkotāji. Jāatzīmē, ka mūsu absolventi veiksmīgi darbojas arī starptautiskajā darba tirgū: sešas absolventes strādā Vācijā, divas ir izturējušas Eiropas Komisijas organizēto konkursu uz vakantajām tulku vietām Briselē un šobrīd strādā tur.

Ieviešot studiju programmā angļu valodu kā otru svešvalodu, mūsu absolventiem pavērsies lielākas iespējas piedalīties Eiropas Komisijas rīkotajos konkursos darbam uz tulku un tulkotāju vietām Briselē vai Luksemburgā.

2.4. Docētāji un to metodiskā darba pilnveide

VeA TSF docētāju, kuri piedalās programmas īstenošanā, pētnieciskā darbība galvenokārt ir saistīta ar to virzienu, kurā tiek lasītas lekcijas, vadīti semināri un praktiskās nodarbības. Tā ir saistīta ar tulkošanas zinātnes attīstību, tulku, tulkotāju izglītošanas problēmām un tulkošanas mācīšanas metodiku, tehniskiem palīglikdzekļiem tulku, tulkotāju izglītībā.

Studiju kursu ietvaros tiek piedāvātas galvenokārt trīs nodarbību formas: **lekcijas, semināri un praktiskās nodarbības**. Jāuzsver, ka lekcijās arvien lielāka nozīme tiek piešķirta interaktīvajai metodei un tās šobrīd nav lekcijas tās klasiskajā izpratnē.

Tā kā minētā studiju programma ir profesionāli orientēta, pārstrādājot, papildinot vai vienkārši veicot nelielas izmaiņas attiecīgo kursu saturā, kura mērķis vienmēr tiek definēts atbilstoši tulka un tulkotāju profesijas standartiem, proti, tās studējošajam jāapgūst tās zināšanas un prasmes, kas noteiktas atbilstīgajos standartos.

Praktiskās nodarbības tulkošanas kursos notiek datorklasēs, kur katram studējošajam ir savas dators ar interneta pieslēgumu, kā arī ar tulkošanas programmatūtu TRADOS aprīkota darba vieta. Tādējādi ir iespējams izmantot internetā pieejamās elektroniskās valodas datu bāzes, kā arī veidot savu tulkojumu elektronisko atmiņu (*Translation Memory*) un elektroniskās terminoloģijas datu bāzes, izmantojot *Multiterm*.

Lai studējošajam atvieglotu sagatavošanās procesu, docētāji izstrādā **savu mācību materiālu**, apkopo aktuālo speciālo literatūru par attiecīgo tēmu. VeA ir izveidots un plaši tiek pielietots **lokālais datoru tīkls**, kurā praktiski visi pasniedzēji saviem mācību kursiem ievieto papildus materiālus elektroniskā formā. VeA bibliotēkas grāmatu krātuve tiek regulāri papildināta ar jaunāko speciālo nozares literatūru u.c. aktuāliem mācību līdzekļiem.

Jāuzsver, ka pasniedzējiem būtu nepieciešams vairāk piemērot tādas darba metodes, kas veicinātu studentu aktivitāti nodarbībās, patstāvīgumu

sarežģītu tulkošanas problēmu risināšanā. Jāatzīmē, ka nepārtraukti tiek pilnveidota tulkošanas nodarbību pasniegšanas metodika, izmantojot sadarbības partneraugstskolu pieredzi. Turpmākais uzdevums – metodikas sekcijas izveide TSF, kuras ietvaros docētāji regulāri apmainās savā darba pieredzē. Sekcijas sēdes rīkojamas nevis visiem docētājiem kopā, bet pa atsevišķām jomām: rakstiskās tulkošanas metodika, mutiskās tulkošanas metodika, svešvalodu pasniegšanas metodika u.tml

Studiju kvalitātes uzlabošanai būtu vēlams atsevišķus kursus organizēt **projekta formā**. Patlaban šāda forma tiek piemērota transporta un mārketinga nozaru speciālajos rakstiskās tulkošanas kurso, kur studenti paralēli strādā pie attiecīgo nozaru divvalodu vārdnīcu sastādīšanas. Projekta ietvaros studējošie katrs saņem atsevišķus uzdevumus un prezentē to rezultātus. Projekta rezultāts ir atkarīgs no katra dalībnieka ieguldījuma un tas ir pieejams arī pārējiem studējošajiem. Tādējādi šāda darba forma **palielina studējošo atbildības sajūtu**, izpildot konkrētos uzdevumus. Neliels šķērslis šādu projektu popularizēšanai ir stingri noteiktais nedēļu nodarbību plānojums.

Pielikums

Profesionālās bakalauru studijas programmas „Tulkosana vācu-latviešu-angļu/krievu valodā” struktūra ar norādi uz kursu izkārtojumu pa semestriem un KP skaitu

Kursa nosaukums	St. ned.	Semestrīs	KP
1. Vispārizglītojošie studiju kursi – 20 KP			
1.1 Humanitāro un sociālo zinātnu teorētiskie kursi – 8 KP:			
Ievads valodniecībā, V* <i>asoc.prof. Lele-Rozentāle</i>	2	1	2
Mūsdieni latv. val. attīstības tendences I, L <i>asoc.prof. Baltiņa</i>		2	2
Mūsdieni latv. val. attīstības tendences II, L <i>asoc.prof. Baltiņa</i>		3	2
Tekstu tipoloģija, V <i>lekt. Dubova</i>	2	2	2
1.2 Kursi, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās iemaņas – 12 KP:			
Zinātniskā darba pamati, V <i>lekt. Dubova</i>	2	2	2
Starpkultūru komunikācija, V <i>asoc.prof. Lele-Rozentāle</i>	2	1	2
Fonētika, V <i>asoc.prof. Leitāne</i>	2	1	2
Privātā un lietišķā sarakste, V – <i>aizstāts ar angļu val. rakstiskās tulkošanas kursu</i>	2		2
Retorika, V <i>asoc.prof. Lele-Rozentāle</i>		2	2
Rakstisku tekstu producēšana, V <i>lekt. Dubova</i>	2	2	2
2. Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi – 36 KP			
Angļu valoda starptautiskajā uzņēmējdarbībā	2	1	2
Ievads terminoloģijā V, <i>asoc.prof. V.Rudziša</i>	2	3	2
Tulkosanas teorija, <i>Vasoc.prof. Lele-Rozentāle</i>	2		6
Vācu valodas stilistika, V <i>asoc.prof. Leitāne</i>	2		2
Kontrastīvā lingvistika, V <i>asoc.prof. Lele-Rozentāle</i>	2		5
Nacionālo reāliju tulkošanas problēmas, L-V-L <i>asoc.prof. Lele-Rozentāle</i>	1/1		2

136

Kursa nosaukums	St. ned.	Semestrī		KP
Teksta pirmstulkosanas analīze, V asoc.prof.Leitāne	2	1		2
Ievads datorizētajā tulkošanā asoc.prof.Rudziša	2		3	2
Mutiskā tulkošana: sagatavošanās posms, V-L-V, lekt. Korna	2		5	2
Teksta analīzes lingvistiskie aspekti, Vasoc.prof.Leitāne	2	1		2
Uzņēmējdarbības terminoloģija, V, L, lekt. Korna	2		3	2
Ievads mārketingā, V, L, lekt. Korna	2		5	2
Valstmācība I: Vācijas vēsture un ģeogrāfija, V lekt. Reifa	2		2	2
Valstmācība II: Austrijas, Šveices vēst. un ģeogrāfija, V lekt. Reifa	2		3	2
Valstmācība III: Vācijas, Šveices, Austrijas valsts iekārta un politika, V, lekt. Reifa	2		4	2
Valstmācība IV: vācu val. runājošo valstu kultūra, V asoc.prof.Lele-Rozentāle	2		5	2
Vācu val. run.v.saz.I. V(aizstāts ar „Lietvedības pamati”)	2		5	2
3. Nozares profesionālās specializācijas kursi- 60 KP				
1.svešvalodas kompetences attīstīšana:				
• Morfoloģija , V lekt.Dubova	6	1		6
• Sintakse, V lekt.Dubova	2		2	2
• Ortogrāfija, V lekt.Dubova	2		2	2
• Mājas lasīšana, V lekt.Dubova	2	1		2
• Ekonomikas valoda I, V lekt.Levandovskis		2		
• Ekonomikas valoda II, V lekt.Levandovskis		2		
2. svešvalodas kompetences attīstīšana:				
• Teksta leksikostilistikā analīze angļu valodā I : lekt. Vizule	2/2	1		2/2
• Teksta leksikostilistikā analīze angļu valodā II : lekt. Vizule	2/2		2	2/2
Tulkošanas kompetences attīstīšana darba valodās:				
Rakstiskā tulkošana:				
• Rakstiskā tulkošana: logistika un transports, V-L-V lekt. Korna		3		2
• Dokumentu tulkošana, V-L-V lekt. S.Sviķe	2			2
• Juridiskā terminoloģija, L-V-Lasoc.prof.V.Rudziša	2		4	2
• Līgumu tulkošana, L-V-L, lekt. S.Sviķe	2		4	2
• Rakstiskā tulkošana : mārketinga un reklāma, V- L-V asoc.prof. Leitāne	4		5	4
• Rakstiskā tulkošana: finansu darījumi, V- L – V asoc.prof. Leitāne	4		6	4
• Rakstiskā tulkošana (vides problēmas), A-L, lekt. Dreijers	2		3	2
• Rakstiskā tulkošana (transports), A-L , lekt. Dreijers	2		4	2
• Rakstiskās tulkošanas pamati I, A-L, lekt. Koha	4		3	2/4
• Rakstiskā tulkošana II, A-L: informatīvie un publicistikiskie teksti lekt. KOha	4		6	2/4
Mutiskā tulkošana:				
• Konsekutīvā un sarunu tulkošana, V-L lekt. Korna	4		5	4
• Konsekutīvā un sarunu tulkošana, L-V lekt. Korna	4		6	4

Kursa nosaukums	St. ned.	Semestrīs	KP
• Sarunu tulkošana, V-K-L lekt. Korna	2		72
• Sinhronā tulkošana, V-L-V lek. Korna, Reifa	4		84
4. Brīvās izvēles kursi			6
Ieteicamie kursi: datormācība, mūsdienu dabaszinātņu pamatproblēmas, sociālā psiholoģija, kultūrtūrisms, filozofija, jurisprudences kursi, trešā svešvaloda.			
5. Prakse			726
6. Valsts pārbaudījums			8
• Bakalaura darbs			12
Kopā 160 KP			

*) kursa val.: V- vācu, L-latviešu, A – angļu,